9-3

अथः

शिवपूजा रुद्रीसहितम्

(पार्थिवपूजन एवं प्रयोगसहित)

रचयिता—पं० विष्णुदत्त ज्योतिर्विद

प्रकाशकः

ठा० आनन्दसिंह, हरिसिंह एण्ड संस बुकसेलर

जुलाई १९७३] अल्मोड़ा (यू० पी०) मूल्य ३)

शिव पूजा विधि

(शिवार्चनपद्धतिः)

रचयिता—पं० विष्णुदत्त ज्योतिर्विद

प्रकाशक

ठा० आनन्दसिंह हरिसिंह एण्ड संस

बुकसेलर एण्ड पब्लिशर, लाला बाजार, अल्मोड़ा (यू० पी०)

पंचमावृति १०००] जुलाई १९७३ [मूल्य एक रुपया

ॐ

समर्पणम् !

हे पुस्तक ! तुम यदि लोक में आदर पाने की इच्छा करती हो तो हमारे प्रिय भ्राता पण्डित श्रीकृष्ण ज्योतिर्विद बी० ए० ऋषिकुल ब्रह्मचर्याश्रम के अधिष्ठाता के पास विनयपूर्वक जाओ, वह गुणग्राही सज्जन तुमको अपनाकर समुचित आदर देंगे और स्वल्पकाल में तुम्हारी कीर्ति को भूलोक के कोने-कोने में व्याप्त कर देंगे। श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शम् ॥

—विष्णुदत्त शर्मा

ॐ

अथः

श्रीशिवार्चनपद्धति ।

(पार्थिव पूजन विधि)

ॐ श्रीगणेशायनमः ।। तत्रादौ भस्मधारणमन्त्रः ।। अग्निहोत्रोद्भवं गोमयोद्भवं शुद्धशोधितं भस्म आदाय ध्यायेत् पठेच्च ।।

शुद्धस्फटिकसंकासामेकवक्त्रां चतुर्भुजाम् ।
मृगटंकधरां देवीं वराभयकरां शिवाम् ।।
सर्वकामप्रसविनीं सर्वोपद्रवनाशिनीम् ।
सदाशिवसखीं साध्वीं निगमाध्वविहारिणीम् ।।
नमामि मातरं त्वाहं सर्वाभीष्टप्रदां सदा ।
विभूतिं धारयाम्यद्य शिवपूजाऽभिलाषकऽ ।।

शि० ।२॥

वन्दितासि सुरेन्द्रेण ब्रह्मणा शङ्करेण च ।
अतस्त्वां धारयिष्यामि विभूते भूतिदा भव ॥

ॐ भूर्भुवः स्वः क्लीं क्लीं क्लीं श्रीं श्रीं श्रीं फट् स्वाहा ॐ नमः शिवाय (अनेन मंत्रेण एकादशवारं भस्म संमत्र्य त्रिपुण्डं कुर्य्यात्) ॐ ब्रह्मणे नमः ललाटे ॥ ॐ हव्यवाहनाय नमः हृदये । ॐ स्कन्दाय नमः नाभौ । ॐ पूष्णे नमः कण्ठे । ॐ रुद्रायनमः दक्षिणबाहुमूले । ॐ आदित्याय नमः दक्षिणबाहुमध्ये । ॐ शशिने नमः दक्षिणमणिबन्धे । ॐ वामदेवायनमः वामबाहुमूले । ॐ प्रभञ्जनाय नमः वामबाहुमध्ये । ॐ वसुभ्यो नमः वाममणिमध्ये । ॐ हराय नमः पृष्ठे । ॐ शम्भवे नमः ककुदि । ॐ परमात्मने नमः शिरसि । ॐ नमः शिवाय इति ॥ अथ रुद्राक्षधारणम् ॥ रुद्राक्षश्च एकमुखरुद्राक्षमारभ्य चतुर्द्दशमुखपर्य्यन्ता यथालभ्या धार्य्याः । रुद्राक्ष-

१. इस मन्त्र से ११ बार भस्मको अभिमन्त्रित करके माथे पर तिरछा लगावें ।

धारणप्रकारस्तु—रुद्राक्षान्कण्ठदेशे दशनपरिमितान्मस्तकेविंशतिद्वे, षट् षट् कर्णप्रदेशे, करयुगलकृते द्वादशा द्वादशैव ॥ बह्वोरिन्दोः कलाभिः नयनयुगकृते एकमेकं शिखायां वक्षस्यष्टाधिकं यः कलयति-शतकंसस्वयंनीलकण्ठः ॥

रुद्राक्षधारणमन्त्रः । ॐ अघोर ॐ ह्रीं अघोरतर ॐ ह्रौं ह्राँ नमस्ते रुद्ररूप ह्रैं स्वाहा इति ॥

(सप्तविंशति रुद्राक्षमालादेहयुतो नरः ।
यत्करोतीह तत्पुण्यं सर्वकोटिगुणं भवेत् ॥)

"अष्टोत्तरशतरुद्राक्षयुता मालापि धार्या" इति रुद्राक्षधारणम् ॥

श्रीमहामङ्गलमूर्त्तये नमः ॥ अथ शिवपूजा ॥ दीपं प्रज्वाल्य पूर्वाभिमुखोभूत्वा आचम्य पुष्पं गृहीत्वा—

सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः ।
लम्बोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥

धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः ।
द्वादशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ॥
विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।
संग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥
विघ्नवल्लीकुठाराय श्रीगणाधिपतयेनमः ।
अविरलमदजलनिवहं भ्रमरकुलानेकसेवितकपोलम् ।
अभिमतफलदातारं कामेशं गणपतिं वन्दे ॥
शुक्लांबरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥
लाभस्तेषां जयस्तेषां कुतस्तेषां पराजयः ।
येषामिन्दीवरश्यामो हृदयस्थो जनार्दनः ॥
वक्रतुण्ड महाकाय कोटिसूर्यसमप्रभ ।
अविघ्नं कुरु मे देव सर्वकार्य्येषु सर्वदा ॥

ब्रह्मा मुरारिस्त्रिपुरान्तकारी, भानुः शशी भूमिसुतो बुधश्च ।
गुरुश्च शुक्रः शनिराहुकेतवः, सर्वे ग्रहाः क्षेमकरा भवन्तु ॥

इति नत्वा अर्घं संस्थाप्य ॥ भूमौ गन्धादिना त्रिकोणं वर्त्तुलं चतुरस्रमण्डलं विलिख्य तदुपरि शंखचक्रादिकं लिखित्वा तदुपरि आसनम् आसने पात्रं पात्रोपरि पवित्रम् ओं पवित्रेस्थोवैष्णव्यौ सवितुर्व्वः प्रसवऽउत्पुनाम्यच्छिद्रेण पवित्रेण सूर्य्यस्य रश्मिभिः ॥ (शन्नोदेवीति जलम्) ओं शन्नोदेवीरभिष्टयऽआपो भवन्तु पीतये शंय्योरभिस्रवन्तु नः ॥

गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति ।
नर्मदे सिन्धु कावेरी जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु ॥

इति तीर्थाऽऽवाहनं कृत्वा ॥ यवजलगन्धपुष्पाक्षतादि निक्षिप्य ॥ प्राणानायम्य विधाय पुण्डरीकाक्षाय नमः ॥ २ ॥ ध्यानम्

अरुणोरुणपङ्कजे निषण्णः, कमले भीतिवरौ करैर्दधानः ।

शि० स्वरुचा हितमण्डलांस्त्रिनेत्रोरविराकल्पशताकुलोवतान्नः ॥
इति ध्यात्वा ॥ अर्घ्यं दत्वा ॥
ओं नमोस्तु सूर्य्याय नमोस्तु भानवे, नमोस्तु वैश्वानर जातवेदसे । प०
॥४॥ ममैतदर्घ्यं भगवन् गृहाण, देवाधिदेवाय नमो नमस्ते ॥
इति [1]अर्घ्यं दत्वा ॥ सम्पूज्य ॥ भास्करदेवायनमः ॥
ॐ आकृष्णेन रजसा वर्त्तमानोनिवेशयन्नमृतम्मर्त्यञ्च हिरण्ययेन- सवितारथेनादेवोयाति भुवनानि पश्यन् ॥ (गन्धाक्षतपुष्पाणि समर्प्य) स्वासनमुपविश्य बद्धवीरासनस्थं स्वगुरुं नत्वा ॥ सर्षपाक्षतैः भूतोत्साधनं कुर्य्यात् ॥

अपसर्प्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ।
ये भूता विघ्नकर्त्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥ ॥४॥
पाखण्डकारिणो भूता भूमौ ये चान्तरिक्षगाः ।

---
१ अर्घः पूजनसामग्री अर्घ्यः पूज्येसुपुरुषे ॥

दिवि लोके स्थिता ये च ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥
निर्गच्छतां तु भूतानां वर्त्म दद्यात्स्ववामतः ॥

आत्मनः समन्तात् ऊर्द्ध्वोर्द्ध्वतालत्रयं कृत्वा चतुर्दिशो नमस्कृत्य ॥ ततः स्वासनं पूजयेत् ॥ पृथ्वीति मेरुपृष्ठऋषिः सुतलं छन्दः कूर्मोदेवता पूजनोपवेशने विनियोगः ॥

पृथ्वित्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
त्वं च धारय मां नित्यं पवित्रं कुरु चासनम् ॥

गन्धाक्षतपुष्पैः सम्पूज्य ॥ ॐ पृथिव्यै नमः । ॐ वाराहै (वराहाय) नमः । ओं कूर्म्माय नमः । ओं कमलासनाय नमः ॥ (ततः पूर्ववदर्घ संस्थाप्य) गन्धाक्षतपुष्पादिभिः सम्पाद्यांऽकुशमुद्रया तीर्थावाहनं कृत्वा प्राणानायम्य ॥

---

१ भूतों को भागते हुए ध्यान करके उनको अपनी बायें ओर का रास्ता दे "सुमित्रियानः" से ।

२ तीन अंगुलियों से तीन बार हाथ में फट् करे ।

ओं अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोपि वा ।
यःस्मरेत् पुण्डरीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचिः ॥
शि० पूजासंकल्पं कुर्य्यात् ॥ ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः नमः परमात्मने श्रु०
॥५॥ अद्येहेत्यादि देशकालाद्युल्लिख्याऽमुकोहं दीर्घायुरारोग्यप्राप्तिद्वारा श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तफलावाप्तयेमनोवाञ्छितफलप्राप्त्यर्थं अशेषपापक्षय पूर्वकं, अमुककामनयाअमुकव्रतांगत्वेनाऽमुकशिवलिङ्गोपरियथाज्ञानेन यथामिलितोपचारैरमुकसंख्यका वृत्या रुद्राभिषेकपाठपूर्वकं श्रीसदाशिवस्य पूजनं करिष्ये ॥ तथा पार्थिवपूजाविषयेत्र पाठान्तरो विशेषः अद्येहेत्याद्युल्लिख्याऽमुकोहं अमुककामनया सकल पापक्षयद्वारा दीर्घायुरारोग्यपूर्वकं श्रीसाम्बशिवप्रीतये चतुर्वर्गसिद्ध्यर्थं, अमुकद्रव्यनिर्म्मितऽमुकसंख्यकानां पार्थिवलिंगानां प्रतिष्ठा प्राण ॥५॥
प्रतिष्ठापूर्वकम् अमुकसंख्यकाऽऽवृत्तिरुद्राभिषेकपाठनपठनपूर्वकं च पूजनं करिष्ये (इतिसंकल्प्य) प्रतिष्ठा ॥ ओं एतं ते देव सवि-

तर्य्यंज्ञं प्राहुर्वृहस्पतये ब्रह्मणे तेनयज्ञमवतेन यज्ञपतिं तेन मामवमनो जूतिर्जुष ताम्आज्यस्यवृहस्पतिर्य्यज्ञमिमन्तनोत्वरिष्टं यदेच्छं समिमं दधातु विश्वेदेवासऽइह मादयन्तामोंप्रतिष्ठ ॐ भूर्भुवः स्वः अमुक-द्रव्यनिर्म्मिताः अमुकसंख्यकाः पार्थिवेश्वराः श्रीशिवलिङ्गा इहागच्छन्तु इहतिष्ठन्तु सुप्रतिष्ठावरदाभवन्तु तदुपरि श्रीसदाशिवइहागच्छेहतिष्ठ सुप्रतिष्ठोवरदोभव अथप्राणप्रतिष्ठा ॥ ओं अस्य प्राण प्रतिष्ठामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुशिवाऋषय ऋग्यजुःसामानि छन्दांसि एत-त्प्राणरूपाः प्राणशक्तयोदेवताः प्राणप्रतिष्ठापनेविनियोगः ॥ मन्त्रः ॥ ॐ आँ ह्रीँ क्रौँ यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ सः सोऽहंप्राणाः इह प्राणाः ॐ आँ ह्रीँ क्रौँ यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ सः जीव इह स्थितः ॐ आँ ह्रीँ क्रौँ यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ सः शिवस्य सर्वेन्द्रियाणिवाङ् मनस्त्वक चक्षुः श्रोत्रं जिह्वा घ्राणपाणीपादपायूपस्थानीहैवागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु स्वाहा ॥ अथ मात्रिकान्यासाः ॥ ॐ अस्यमा-

त्रिकान्यासस्य ब्रह्माऋषीर्गायत्रीच्छन्दः श्रीसृष्टिमात्रिका सरस्वती
शिरसि ॥ ॐ ब्रह्मर्षयेनमः । मुखे ॥ ॐ गायत्रीछन्दसे नमः । हृदि ॥
शि० ओंश्रीसृष्टिकर्त्रीमात्रिका सरस्वती देवतायै नमः । नाभौ ओं हलो· १०
॥६॥ बीजेभ्योनमः । पादयोः ॥ ओं स्वरेभ्यः शक्तिभ्योनमः ॥ अथदक्षिण-
नासापुटेन स्वरैः पूरकादिभिः रेचकं कृत्वा ॥ अकारादिक्षकारान्त
वर्णैः षडंगन्यासं कुर्यात् । ओं अँ खँ गँ घँ ङँ आँ अंङ्गुष्ठाभ्यां
नमः ॥ ओं इँ चँ छँ जँ ञँ ईं तर्जनीभ्यां नमः ॥ ओं उँ टँ ठँ ड
ढँ णँ ऊँ मध्यमाभ्यां नमः । ओं एँ तँ थँ द धँ न ऐं अनामिकाभ्यां
नमः ॥ ओं पँ फँ बँ भँ मँ ओं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥
ओं अँ यँ रँ लँ वँ शँ ष सँ हँ क्षँ अः करतलंकरपृष्ठाभ्यां ॥६॥
नमः । एवं हृदयादि ॥ ॐ अँ कँ खं गँ घँ ङँ आँ हृदयाय नमः
ओं इँ चँ छँ जँ झँ ञँ ईं शिरसे स्वाहा ॥ ओं उँ टँ ठँ ढँ

ढँ णँ ऊँ शिखायै वषट् ओं एँ तँ थँ दँ धँ नँ ऐं कवचायहुम् । ओं ओं ओं पँ फँ बँ भँ मँ औं नेत्रत्रयायवौषट् ॥ ओं अँ यँ रँ लँ वँ शँ षँ सँ हँ क्षँ अः अस्त्राय फट् ॥ ध्यानम् ॥

पंचशल्लिपिभिर्विभक्तसुखदां यन्मध्यवक्षस्थलां भास्वन्मौलिनिबद्ध-चन्द्रशकलामापीनवक्षोरुहाम् । मुद्रामक्षगुणं सुधाढ्यकलशं विद्यां च हस्ताम्बुजैर्बिभ्राणां विशदप्रभां त्रिनयनां वाग्देवतां भावयेत् ॥ (ततो-द्वारपूजा देहल्यां) ओं अस्त्रायफट् ओं पूर्वद्वारे ॥ ओं नंदिन्यैनमः ओं आग्नेय्यां ओं मं महाकालायनमः ओं दक्षिणे ॥ ओं गं गणपतये नमः ओं नैर्ऋत्याम् । ओं वृं वृषभायनमः ओं पश्चिमे ॥ ओं भृं भृङ्गरिटये नमः ओंवायव्याम् । ओंस्कंदायनः ओंउत्तरे । ओं उँ उमायै नमः ओं ईशाने ॥ ओं चं चण्डीश्वरायनमः अथ पीठपूजा ॥ पूर्वारभ्य ईशानपर्यन्तं पूजयेत् ओं वामायैनमः । ओं ज्येष्ठायैनमः ओं रौद्रैनमः । ओं काल्यै नमः । ओं कलविकारिण्यै

नमः । ओं बलविकरिण्यै नमः । ओं बलप्रमथिन्यैनमः । ओं सर्व-
भूतदमिन्यै नमः । ओं मनोन्मदिन्यैनमः । ओं नमो भगवते सकल-
शि० गुणात्मकाय अनन्तशक्तियुक्ताय परमेश्वराय अनन्ताय योगपाठात्मने १०
॥७॥ नमः ॥

(पार्थिवपूजापक्षे) ओं ह्रौं ह्रीं जूँ सः हरायनमः ओं इति द्रव्यग्रहणम् ओं ह्रौं ह्रीं जूँ सः महेश्वराय नमः ओं इतिसंघट्टनम् ॥ ओं ह्रौं ह्रीं जूँ सः शूलपाणये नमः ओं इति प्रतिष्ठा ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः ओं ओंपिनाकपाणयेनमः ओंइत्यावाहनम् ॥ अथ—ध्यानं
ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचन्द्रावतंसं, रत्नाक-
ल्पोज्ज्वलांगं परशुमृगवराऽभीतिहस्तंप्रसन्नं पद्मासीनंसमन्तात्स्तुतिम-
मरगणव्याघ्रकृत्तिंवसानं, विश्वाद्यंविश्ववंद्यं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं- ॥७॥
त्रिनेत्रं । ओं दक्षोत्संगनिषण्णकुञ्जरमुखंप्रेम्णा करेणामृशन् वामो-
रुस्थितवल्लभांकहृदये स्कन्दं परेणामृशन् । इष्टाभीतिवरद्वयं करयुगे

विभ्रत्प्रसन्नाननो, भूयान्नः शरदिन्दुसुन्दरतनुः श्रेयस्करः शङ्करः ॥ ॐ चन्द्रकोटिप्रतीकाशं त्रिनेत्रं चन्द्रभूषणम् । आपिङ्गलजटाजूटं रत्नमौलिविराजितम् दधानं नागवलयं केयूराङ्गदमुद्रकम् । व्याघ्र-चर्मपरीधानं रत्नसिंहासनं स्थितम् । ध्यात्वा तद्वामभागे च चिन्तये गिरिकन्यकाम् ॥ ॐ हौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ आवाहनम् ॥ आगच्छ पञ्चानन चन्द्रमौले, प्रसीद संसारभयार्तिनाशिन् । करोमि ते पादसरोजपूजां गृहाण मृत्युञ्जय भक्तवत्सल ॥ अपि च ॥ स्वामिन्सर्वजगन्नाथ यावत् पूजावसानकम् तावत्त्वं प्रीतिभावेन लिङ्गेऽस्मिन् सन्निधिंकुरु ॐ हौं ह्रीं जूँ सः शिवायनमः ॥ आसनम् ॥ रम्यं विचित्रं मणिपीठसंज्ञकम्, सिंहासनंवाष्टदलाब्जयुक्तम् । वामादिशक्त्यन्वितमीश तुभ्यं नमः शिवायेति समर्पयामि ॥ वृषभं नन्दिनामागं रथं यस्य सदाशिव । पुष्पासनं गृहाणेदमुमपा सहितं प्रभो ॥ ॐ हौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ पाद्यम् ॥ श्यामांक दूर्वा-

ब्जसिताभ्रविष्णुक्रांतान्वितं धर्मवती जलैर्वा । गृहाण सर्वेश्वर पाद्य-
माद्य नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ कैलासशिखरे रम्ये शक्त्या युक्तः
शि० सदाशिवः । त्वंदिरामिश्रितं तोयं पाद्यार्थं तव गृह्यताम् ॥ ॐ ह्रौं १०
॥८॥ ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ अर्घ्यम् । कुशाग्रगन्धाक्षतपुष्पशर्षपैः
दूर्वायक्षीरतिलैः समन्वितम् । गृहाण शैलेन्द्रसुतापतेर्घ्यं नमः शिवा-
येति समर्प्पयामि ॥ अपि च ॥ तापत्रयहरं दिव्यं परमानन्दलक्षणम् ।
तापत्रयविनिर्मुक्त्यै तवार्घ्यं कल्पयाम्यहम् ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः
शिवाय नमः ॥ आचमनीयम् ॥ कर्पूरकंकोललवंगजातीसमन्वित-
विष्णुपदोद्भवाद्भिः ॥ श्रीपञ्चवक्त्राचमनंकुरु त्वं, नमः शिवायेति
समर्पयामि ॥ सर्वलोकहितासक्त सर्वपापविनाशन । भक्त्या निवेदितो
देव कुरुष्वाचमनं प्रभो ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः शिवाय ॥ मधुप- ॥८॥
र्कम् ॥ सर्वकालुष्यहीनायपरिपूर्णसुखात्मने । मधुपर्कं हि देवाय कल्प-
यामि च तेनघ ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ स्नेहम् ॥

गृहाण स्नेहं स्नेहेन लोकनाथ महायश। सर्वलोकेषु शुद्धात्मन् ददामि स्नेहमुत्तमम् ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ अथ पञ्चामृतस्नानम् ॥ प्रथमं पयसः ॥ ॐ पयः पृथिव्यां पयओषधीषु पयोर्दिव्यन्तरिक्षे पयोधाः पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥ अपि च ॥ देवैर्या वन्दिता धेनुः सर्वपापप्रणाशिनी। तत्क्षीरस्नापितोदेवो नित्यं मे वरदो भवेत् ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ दधि ॥ ॐ दधिक्राब्णोऽ अकारिषं जिष्णोरश्वस्यव्याजिनः सुरभिणोमुखाकरत्प्रणऽआयुँ षि तारिषत् ॥ कामतोऽकामतो वापि यन्मया दुष्कृतं कृतम्। तत्सर्वं विलयं यातु दधिस्नानेन मे शिव ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ घृतम् ॥ घृतवतीभुवनानामभिश्रियोर्वी पृथिवी मधुदुघे सुपेशसा द्यावापृथिवी वरुणस्य धर्मणाविष्कभितेऽअजरे भूमिरेतसा ॥ रसानामुत्तमं त्वाज्यं देवानां च सदाप्रियम्। तेन त्वं स्नापितो देव निधिकांतिप्रदोभव। ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥

मधु ॥ ॐ मधुश्च माधवश्च वासंतिकावृतू अग्नेरंतश्लेषोसि कल्पेतां-
द्यावापृथिवीकल्पन्तामापऽओषधयः कल्पन्तामग्न्ययः पृथङ्ममज्यै-
शा० ष्ठयायसव्रताः येऽअग्नयः सुमन सोन्तराद्यावापृथिवीइमेवासंतिकावृतू १०
१॥ अभिकल्पमाना इन्द्रमिवदेवाऽअभिसंविशन्तुतयादेवतयांगिरसाध्रुवे
सीदतम् । यस्य धारणमिच्छन्ति तृप्तिं यान्ति पितामहाः । मधुना
स्नापितो देवो निधिकान्तिप्रदो भवेत् ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः
शिवाय ॥ शर्क्करया ॥ ॐ आप्यायस्वसमेतुतेविश्वतः सोमव्वृष्णययंभ-
वाव्वाजस्य संगथे ॥ यमलोकभयत्रस्तः शरणं त्वां गत शिवः ।
खण्डस्नानेन देवेश मां कुरुष्वसुखानि च ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय
नमः ॥ ततः शुद्धोदकेन स्नानं कारयेत् ॥ देवाधिदेव सर्वज्ञ सर्वपा-
पविनाशका स्नापितोसि मया देव भक्तानामभयप्रद ॥ सर्वोषधी- ॥१॥
संयुतगाङ्गवारिभिर्विनिर्मलैर्विश्वपवित्रकारकैः । स्नानं कुरुत्वं हिम-
शैलजापते नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ *अथ वेदमन्त्रैः ॥ ॐ गणा-*

नान्त्वा गणपतिꣳ हवामहे प्रियाणान्त्वा प्रियपति हवामहे
निधीनान्त्वा निधिपति ँ हवामहे वसो मम ॥ आहमजानिगर्भ-
धमात्वमजासिगर्भधम् ॥ हरिः ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिꣳ सर्वतस्पृत्वात्यतिष्ठद्दशांगुलम् ॥ १ ॥ पुरुष-
तववेदꣳसर्वं यद्भूतं यच्चभाव्यम् उतामृतत्वस्येशानोयदन्नेनातिरोहति
॥ २ ॥ एतावानस्य महिमातोज्यायाँश्च पूरुषः । पादोस्यविश्वा-
भूतानित्रिपादस्यामृतन्दिवि ॥ ३ ॥ त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पुरुषः पादोस्येहा-
भवत्पुनः ततोविश्वङ्व्यक्रामत्साशनानशनेऽअभि ॥४॥ ततोविराड-
जायत विराजोऽधिपूरुषः सजातोऽअत्यरिच्यतपश्चाद्भूमि मथोपुरः ॥
॥ ५ ॥ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतम्पृषदाज्यम् । पशूंस्तांश्चक्रे वाय-
व्यानारण्यान्ग्राम्म्यांश्चये ॥ ६ ॥ तस्माद्यज्ञात्सर्व्वहुतऋचः सामानि
जज्ञिरे । छन्दाꣳसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥ ७ ॥ तस्मा-
दश्वाऽअजायन्त ये के चोभयादतः गावोह जज्ञिरेतस्मात्तस्माज्जाता-

ऽअजावयः ॥ ८ ॥ तंय्यज्ञम्बर्हिषीप्प्रौक्षन्पुरुषञ्जातमग्रतः तेन देवाऽ-
अयजन्त साद्ध्याऽऋषयश्चये ॥९॥ यत्पुरुषं व्व्यदधुः कतिधा व्व्यकल्प-
शि० यन् । मुखङ्किमस्यासीत्किम्बाहूकिमूरूपादाऽउच्च्येते ॥ १० ॥ ब्राह्मणो- १०
१०॥ स्यमुखमासीद्बाहूराजन्य कृतः उरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्या ँ शूद्रोऽ-
अजायत ॥ ११ ॥ चन्द्रमा मनसोजातश्चक्षोः सूर्योऽअजायत ।
श्रोत्राद्वायुश्चप्राणश्च मुखादग्निरजायत ११ नाब्भ्याऽसासीदन्तरिक्ष
ँ शीर्ष्णोः द्यौः समवर्त्तत । पद्भ्याम्भूमिर्द्दिशः श्रोत्रात्तथालोकां ॥२॥
अकल्प्पयन् ॥१३॥ यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्न्वत व्वसन्तोस्स्या
सीदाज्ज्यं ग्रीष्मऽइध्मः शरद्धविः ॥ १४ ॥ सप्तास्यासन्न्परिधयस्त्रिः
सप्त समिधः कृताः । देवायद्य जन्तन्न्वानाऽअवध्नन्न्पुषम्पशुम् ॥
॥ १५ ॥ यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्प्रथमान्न्यासन् । ॥१०॥
तेह नाकम्महिम्मानः सचन्तयत्रपूर्वे साद्ध्याः सन्ति देवाः ॥ १६ ॥
ॐ हरिः ॐ ॥ नमस्ते रुद्रत्र मन्न्यव उतोत इषवे नम बाहुब्भ्यामुत

॥ नमस्ते रुद्र मन्यव उतोत इषवे नमः बाहुभ्यामुत
ते नमः ॥ १ ॥ या ते रुद्द्र शिवा तनूरघोरा पापनाशिनी । तया-
नस्तन्न्वाशान्तमयागिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥ २ ॥ यामिषुङ्गिरि-
शन्त हस्तेबिभर्ष्यस्तवे शिवाङ्गिरित्र ताङ्कुरु मासि ꣳसीः
पुरुषञ्जगत् ॥ ३ ॥ शिवेनब्वचसात्वागिरि: शाच्छाव्वदामसि ।
यथानः सर्व्वमिज्जगदयक्ष्म ꣳसुमनाऽअसत् ॥ ४ ॥ अद्धयवोचदधि-
वक्ता प्प्रथमोदैव्योभिषक् । अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्स र्वाश्च यातु-
धान्न्योधराचीः परासुवा ५ असौयस्ताम्म्रोअरुणऽउत बब्भ्रुः सुमङ्गलः ।
येचैन ꣳ रुद्राऽअभितोदिक्षु श्रिताः सहस्रशो वैषा ꣳ हेडईमहे
॥ ६ ॥ असौ यौवसर्प्पति नीलग्ग्रीवोविलोहितः । उतैनं गोपाऽअ-
अद्दृशन्नदृशन्नुदहार्य्यः सदृष्टोमृड याति नः ॥ ७ ॥ नमोस्तुनीलग्ग्री-
वाय सहस्राय मीढुषे । अथोयेऽअस्य सत्वामोहन्तेभ्योऽकरन्नमः ॥
॥ ८ ॥ प्रमुञ्च धन्नवनस्त्वमुभयोरात्न्योर्ज्ज्याम् । याश्च्च तेहस्वऽइ-
षवः परातामगवोव्वपः ॥ ९ ॥ बिज्ज्यन्धनुः कपर्द्दिनोव्विशल्ल्यो

बाणवाँ २ ॥ उत । अनेशन्नस्य यऽइषवऽआभुरस्य निषंगधिः ॥ १० ॥
याते हेतिर्म्मीढुष्टमहस्ते बभूव ते धनुः । तयास्म्मान्विश्वतस्त्वमय-
शि० क्ष्म्मया परिभुज ॥ ११ ॥ परिते धन्न्वनोहेतिरस्म्मान्न्वृणक्तुविश्व- १०
॥११॥ श्वतः । अथोयऽइषुधिस्तवारेऽअस्म्मन्निधेहि तम् ॥ १२ ॥ अवतत्य
धनुष्ट्वँ सहस्राक्ष शतेषुधे निशीर्य्य शल्ल्यानाम्मुखाशिवोनः सुमनाभव ॥
॥ १३ ॥ नमस्तेऽआयुधायानातताय धृष्ष्णवे । उभाभ्यामुत ते नमो-
वाहुब्भ्यान्तव धन्न्वने ॥ १४ ॥ मानोमहान्तमुत मानोऽअर्भकम्मा-
नऽउक्षन्तमुतमानऽउक्षितम् मानोवधीः पितरम्मोतमातरम्मानः प्प्रिया-
स्तन्न्वोरुद्र रीरिषः ॥ १५ ॥ मानस्तोकेतनयेमानऽआयुषि मानोगोषु
मानोऽअश्वेषु रीरिषः । मानोव्वीरानुद्रभामिनोव्वधीर्हविष्मन्तः सद-
मित्वा हवामहे ॥ १६ ॥ ॐ नमः शम्भवाय च मयोभवाय च नमः ॥११॥
शङ्कराय च मयस्कराय च नमः शिवाय च शिवतराय च ॥ ॐ सद्यो
जातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमोनमः ॥ भवेभवेनातिभवे भवस्व

मां भवोद्भवाय नमः ॥ ॐ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणायनमोबलविकरणायनमः ॐ बलाय नमो-बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमोमनोन्मनाय नमः ॥ ॐ अघोरेभ्योथघोरेभ्योघोरघोरतरेभ्यः सर्वेभ्यः सर्व्वशर्वेभ्योनमस्ते अस्तुरूद्ररूपेभ्यः ॥ ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ ॐईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानाम् ॥ ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥ ॐ हरिः ॐ नमोहिरण्यरूपाय हिरण्यपतयेविश्वकापतयऽउमापतये पशुपतये नमोनमः ॐ यो रुद्रोऽअग्नौ योऽअप्सु यऽओषधीषु योरुद्रोभुवनान्याविवेश तस्मै रुद्राय नमोऽस्तु ॥ ॐ ऋत ᳚ सत्यम्परब्रह्म पुरुषङ्कृष्णपिङ्गलम् ऊर्द्ध्वरेतंविरूपाक्षम्विश्वरूपाय वैनमः ॐ सर्वोवैरुद्रस्तस्मै रुद्राय नमोऽअस्तु पुरुषो वै रुद्रः सन्महोनमो नमः ॐ विश्वम्भूतम्भुवनंचित्रं व्वहुधाजातञ्जायमानंचयत् सर्व्वोह्यवरुद्रस्तस्मै रुद्राय

नमोऽअस्तु ओंकद्रुदाय प्रचेतसे मीढुष्टमायतव्यसे वोचेमशम्तम् हृदे
सर्व्वोह्येषरुस्तस्मै ;रुद्राय नमोऽअस्तु ॐ हिरः ओंहर ॥ ३ ॥ स्नानं
शि० समर्प्पयामिस्नानांगमाचमनीयं दत्त्वा । ओं हौं हीं जूँ सः शिवाय ५०
॥१२॥ नमः अङ्गप्रोक्षणीयम् ओं हौं हीं जूँ सः शिवाय नमः वस्त्रम् ॥
विचित्रवस्त्राणिसुवासितानि, सुवर्णसूत्रैः परिनिर्मितानि । मृदूनि
मृत्युञ्जय संगृहाण नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ मायाचित्रपटच्छिन्नं
निजगुह्योरुतेजसम् निरावरणविज्ञान वासस्ते कल्पयाम्यहम् ॥ ॐ हौं
हीं जूँ सः शिवाय नमः अथोत्तरीयं दत्त्वा ॥ यज्ञोपवीतम् ॥ सुवर्ण
सूत्रैर्घटितं मनोरमं, मुक्ताफलैः संग्रथितं महार्हम् । यज्ञोपवीतं परमं
पवित्रं नमः शितायेति समर्प्पयामि । अपिच ॥ यस्य शक्तित्रयेणेदं
संप्रोक्तमखिलं जगत् । यज्ञसूत्राय तस्मै ते यज्ञसूत्रं प्रकल्पयेत् ओं ॥१२
हौं हीं जूँ सः नमः शिवाय । यज्ञोपवीतांगमाचमनीयं दत्वा गन्धं
उशीरकाश्मीरसिताभ्रपद्मश्री खण्डमंदारहिमांबुयुक्तम् । गृहाणमृत्यु-

ञ्जयगंधमुत्तमे नमः शिवायेतिसमर्प्पयामि मलयाचलसम्पन्नंनाना पन्नग-
रक्षितम् । शीतलं बहुलामोदं चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥ ओं हौं ह्रीं जूँ
सःनमः शिवाय ॥ अक्षताः । शुभ्रान्शरच्चन्द्रमरीचिसंनिभान्, अखंडितान्-
कृष्ण तिलैः समन्वितान् । गृहाण मृत्युञ्जय धूर्ज्जटेऽक्षतान् नमः शिवायेति
समर्प्पयामि ॥ अपिच ॥ अक्षतान्बन्धुपुत्रादीन्, बोधं कायाक्षिवाङ्मनः
अंतश्चैवाक्षतं कृत्वा मेऽक्षतान् प्रीतिमावह ॥ ॐ हौं ह्रीं जूँ सः शिवाय
नमः ॥ पुष्पाणि ॥ श्रीबिल्वपत्रैः ओं हौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः
॥ पुष्पाणि ॥ श्रीबिल्वपत्रैः तुलसीदलैर्वा, मंदारजातीकरवीरपुष्पैः ।
प्रसीद विश्वेश्वर पूजयामि, नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ तुरीयवनसंभूतं
नानागुणमनोहरम् । अनन्तसौरभं पुष्पं गृह्यतां मदनुग्रहात् ॥ ॐ हौं
ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ततोबिल्वपत्राणि ॥ ॐ त्रिदलं त्रिगुणाकारं
त्रिनेत्रं च त्रयायुधम् । त्रिजन्मपापसंहारमेकबिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ त्रिश-
शाखैः बिल्वपत्रैश्च अच्छिद्रैः कोमलैः शुभैः । तव पूजां करोम्यद्य एकबिल्वं

शिवार्प्पणम् ॥ २ ॥ दन्तिकोटिसहस्रेषु अश्वमेधशतानि च । कोटि-
कन्यामहादानमेकबिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ ३ ॥ शालग्रामेषु विप्राणां
 तडागं दशकूपयोः यद्कोटिसहस्राणामेकबिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ ४ ।
 दर्शनाद्बिल्वपत्रस्य :स्पर्शनात्पापनाशनम् । अघोरपापसंहारमेक-
बिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ ५ ॥ अमृतोद्भववृक्षस्य महादेवोमहेश्वरः ।
तव पूजां करिष्यामि एकबिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ ६ ॥ अखण्डबिल्व-
पत्रैश्च पूजितं नन्दिशङ्करम् । तव पूजां करिष्यामि एकबिल्वं शिवा-
र्प्पणम् ॥ ७ ॥ अज्ञानेन कृतं पाप सर्वं नश्यत्यनिर्म्मलम् । तव पूजां-
करिष्यामि एकबिल्वं शिवार्प्पणं ॥ ८ ॥ एकैकबिल्वपत्रैश्च कोटि
यज्ञफलं लभेत् । महादेवेश पूजार्थमेकबिल्वं शिवार्प्पणं ॥ ९ ॥
तुलसीदलनिर्गुंडीजम्बीरामलकंतथा । पत्रबिल्वः समाख्याता एक-
बिल्वं शिवार्प्पणम् ॥ १० ॥ ॐ हौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ।
इतिबिल्वपत्राष्टकम् ॥ ततः तुलसीमञ्जरीभिश्च पूज० ॥ तुलस्य-

इतिबिल्वपत्राष्टकम् ॥ ततः तुलसीमञ्जरीभिश्च पूजनं ॥ तुलसि

मृतजन्मासि केशवस्य सदाप्रिया । त्वद्दलैर्मञ्जरीभिश्च प्रीतोभवतु मे शिवः ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः ॥ अथावरणपूजा ॥ अक्षतैः ॥ ॐ ब्रह्मणे नमः । ॐ विष्णवे नमः । ॐ स्कन्दायनमः । ॐ महाकालाय नमः ॐ शूलिने नमः । ॐ उमायै नमः । ॐ महेश्वराय नमः ॐ नन्दिकेश्वरायनमः । ॐइन्द्रायनमः ॐशर्व्वायक्षितिमूर्त्तये नमः । ओं प्राच्याम् । ओं भवाय जलमूर्त्तये नमः ॐ आग्नेय्याम् ॥ ओं रुद्रायअग्निमूर्त्तये नमः । ओं दक्षिणस्याम् ॥ ओं अग्राय वायुमूर्त्तये नमः ओं नैर्ऋत्याम् ॥ ओंभीमायआकाशमूर्त्तये नमः ओं पश्चिमायाम् ॥ ओंपशुपतये यजमानमूर्त्तये नमः ओं वायव्याम् ॥ ओं महादेवाय सोममूर्त्तये नमः ओं उत्तरस्याम् ॥ ओं ईशानायसूर्य्यमूर्त्तये नमः ओं ऐशान्याम् ॥ ओं महाभोगिने नमः । ओं महीधरायनमः । ओं महाराशये नमः ॐ महत्तत्वमयायनमः । ॐ महत्तत्त्व रूपाय नमः । ओं महत्तत्वाय नमः । ओं ह्रौं ह्रीं जूँ

सः नमः शिवाय ॥ भूषणानि ॥ स्वभावसुन्दरांगाय सर्वज्योतिर्मया-
त्मने । भूषणानिविचित्राणिकल्पयामि च तेऽनघ ॥ ततोऽङ्गपूजा ॥
पुष्पाणि ॥ देवाधिदेवाय नमः पादयोः पूजयामि ॥ ओं शङ्कराय
नमः जंघयोः पूजयामि ॥ ओं शिवायनमः जान्वोः पूज० ॥ ओं
शूलपाणयेनमः गुल्फयोः पू० ॥ ओं शम्भवे नमः कट्यां पू० ॥ ओं
स्वयंभुवेनमः गुह्ये पू० ॥ ओं महादेवायनमः नाभौ पू० ॥ ओं
विश्वकर्त्रे नमः उदरे पू० ॐसर्वतोमुखायनमः पार्श्वयोः पू० ॥
ओस्थाणवे नमः स्तनयोः पू० ॥ ॐ नीलकण्ठाय नमः कण्ठे पू० ॥
ॐ श्रीकण्ठाय नमः चिबुके पूजयामि ॥ ॐ शिवाय नमः मुखे पू० ॥
ॐ महेश्वरायनमः नासिकायां पू० ॥ ॐ त्रिनेत्राय नमः नेत्रयोः
पू० ॥ ॐ शशिभूषणाय नमः मुकुटे पू० ॥ ॐ देवाधिदैवाय
नमः सर्वाङ्गं पूजयामी ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः शिवाय ॥
धूपम् ॥ मध्वाज्यकर्पूरककंठचन्दनैः समन्वितं चागुरुगुग्गु-

धूपम् ॥ मध्वाज्यकर्पूरकक्ठचन्दनैः समन्वितः चागुरुगुग्गु-
लाभ्याम् । गृहाण धूपं मृगनाभिसंयुतं नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥
वनस्पतिरसोदिव्योगन्धाढ्योगन्धउत्तमः । आघ्रेयः सर्व देवानां धूपोयं
प्रतिगृह्यताम् ओं ह्रौं ह्रीं जूँसः नमः शिवाय ॥ दीपम् । अखण्डरूप-
मितवर्त्तिसंयुतं, तमोपहं गव्यघृतेन संयुतम् । दीपं प्रदास्यामि सुरेश तुभ्यं
नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ सुप्रकाशो महान्दीपः त्रैलोक्यतिमिरापहः ।
सबाह्याभ्यन्तरंज्योतिर्दीपोयं प्रतिगृह्यताम् ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँसः शिवाय
नैवेद्यम् ॥ सुसंस्कृतान्नं सघृतं पयोयुतं, सशर्करं हाटकपात्र सम्युतम् ।
नैवेद्यमेतत् प्रगृहाण शम्भो, नमः शिवायेति समर्प्पयामि । ॐ सत्पात्र-
सिद्धं सुहविर्विधव्यञ्जनान्वितम् । निवेदयामि भवते सानुगायजुषाणतत् ॥
इदममृतस्वरूपं नैवेद्यं समर्पयामि ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँसः नमः शिवाय ॥
पानार्थं जलं ॥ वामतः स्थापयित्वा ॥ गङ्गाजलंसर्वगुणैर्युतं विभो,
विष्णवङ्घ्रिजातं हिमबालुकान्वितं स्थितं पवित्रं कलधौतपात्रे, गृहाण-

पानीनमिदं सुसीतलम् ॥ ग्रासमुद्रां दर्शयित्वा ॥ नैवेद्यांगमाचमनं दद्यात् ।
सर्वलोकहितार्थाय सर्वपापविनाशन कुरुष्वाचमनं देव शिवभक्त्या निवे-
दितम् ॥ धूपमाघ्रपयामि ॥ दीपं दर्शयामि ॥ नैवेद्यं समर्पयामि ॥ ॐ
साङ्गाय सायुधाय सवाहनायसपरिवाराय श्रीसदाशिवायइदममृतस्वरूपं
नैवेद्यं समर्प्पयामि । ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवाय नमः । फलम् ॥ इदं
फलं मयादेव स्थापितं पुरतस्तव तेन मे सफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनि जन्मनि ।
ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः शिवायनमः ताम्बूलम् । पूगीफलसमायुक्तं नागवल्ली-
दलान्वितम् । कर्प्पूरादिसमायुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ
सः शिवाय नमः । भूषणार्थें द्रव्यं समर्प्पयामि ॐ हौं हीं जूँ सः शिवाय
नमः ततः षड़क्षरमंत्रस्मरणंकुर्य्यात् ॥ न्यासध्यानादिपूर्वकम् ॐ अस्य
श्रीषडक्षरमंत्रस्यवामदेवऋषिः पंक्तिश्छन्दः ॐ सदाशिवोदेवताहँ-
बीजम् आंशक्तिः श्रीसदाशिवप्रीत्यर्थेऽमुकसंख्ययाषडक्षरमंत्रजपेविनि-

योगः ॐ वामदेवऋषये नमः शिरसि ॐ पंक्तिछन्दसे नमो मुखे ॐ सदा-
शिवदेवतायैनमः हृदये ॐ हँवीजायनमो गुह्येओंआँशक्तयेनमः पादयोः
ॐ ह्रौं अँगुष्ठाभ्यांनमः ॐ ह्रौं तर्जनीभ्यां नमः ॐ ह्रूँ मध्यमाभ्यांनमः
ॐ ह्रैं अनामिकाभ्यां नमः ॐ ह्रौं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॐ ह्रः करतल-
करपृष्ठाभ्यां नमः ॥ ॐ ह्राँ हृदयाय नमः ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा ॐ ह्रैं
शिखायै वषट् ॐ ह्रैं कवचायहुम् ॐ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ॐ ह्रः अस्त्रा-
यफट ॥ ध्यानम् ॥ मुक्तापीतपयोदमौक्तिकजपावर्णैर्मुखैः पंचभिः,
त्र्यक्षैरर्चितमीशमिंदु मुकुटं पूर्णेन्दुकोटिप्रभम् ॥ शूलं टंककृपाणवज्रदहनं
नागेन्द्रघंटांकुशं, पाशाभीतिहरं दधानममिताकल्पोज्ज्वलं चिन्तये ॥
विनिर्गत पञ्चमवर्गपञ्चमं श्रीधूर्ज्जटे स्तत्पुरुषाख्यवक्त्रात् । विसर्गयुक्तंम-
परं ह्यघोरात्यक्षान्वितं सद्यमुखात्तुवान्तम् शिवोत्तरस्यादथ सप्तमान्त्यम् ॥
भाकारयुक्तं खलु सप्तमाद्यमीशानवक्तात्समुदायरूपम् । पञ्चाक्षरं शैवमनु-

भवेत्तत् ऋष्यादिपूर्व्वं प्रविधाय सम्यक् न्यासं षडंगेषु षडक्षरैः तत् ॥

पूजाध्यानम् ॥ ध्यायेन्महेशंरजताद्रिसन्निभं कैलासकल्पद्रुमभूलसंस्थितम्,

शि० चारु मृगांकमौलिं साम्बंचिदानंदमयं महेशम् । संसारवन्द्यं त्रिदशैकसेवितं, प०

१६॥ पंचाननं वह्निरवीन्दु लोचनम् । दक्षोर्ध्वबाहू परशुं ह्यधावरं तथा दधानं

परशो मृगाभये ॥ मंत्रस्तुतिः ॥ रुद्राक्षैः परिवर्त्तुलैर्घटितया शैव्या

महामलया, स्थित्वा चारुमृगेन्द्रचर्मणि सदा यः सूत्रमंत्रं जपेत् । भुक्तेहं

क्षितिमण्डले रघुपते भोगान्मनोभीप्सितान्, मत्सायुज्यपदं प्रयाति

मनुजो देहावसाने पुनः ॥ इति ध्यात्वा ॥ यथासंख्यया

षडक्षरमन्त्रं जपेत ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ गुह्यादि गुह्यगोप्ता

त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम् । सिद्धिर्भवतु भोदेव त्वत्प्रसादात्सुरेश्वर

॥ इति ॥ अष्टोत्तरं कृत्वा संकल्प्य ॥ ॐ विष्णुर्विष्णुर्विष्णुः ॥१६॥

अद्येहेत्यादि अमुकोहममुककामनयाऽमुकांगत्वेनाऽ मुकशिवलिङ्गो-

पूजनं करिष्ये ॥ पार्थिवपूजापक्षे ॥ अमुकद्रव्याणामितममुकसंख्यकं

पूजनं करिष्ये ॥ पार्थिवपूजापक्षे ॥ अमुकद्रव्यानामतममुकसंख्यक-
पार्थिवलिङ्गानामुपरिपूजनं करिष्ये ॥ ॐ अस्य श्रीशिवाष्टोत्तरशतना-
ममन्त्रस्य नारायणऋषिरनुष्टुप्छन्दः श्रीसदाशिवोदेवता गौरी उमा-
शक्तिः ममाभीष्टसिद्धयर्थे श्रीसाम्बशिवप्रीतये बिल्वपत्रादिकैः अष्टोत्तर-
शतनामभिः पूजने विनियोगः ॥ ॐ शब्दावाद्यन्तयोः सर्वत्रयोज्यौ ॥
ॐकारः सर्वत्र ॐ शिवाय नमः ॥ १ ॥ ॐ महेश्वराय नमः ॥ २ ॥
ॐ शम्भवे नमः ॥ ३ ॥ ॐ पिनाकिने नमः ॥ ४ ॥ ॐ शशिशेखराय
नमः ॥ ५ ॥ ॐ वामदेवाय नमः ॥ ६ ॥ ॐ विरूपाक्षाय नमः ॥७॥
ॐ कपर्दिने नमः ॥ ८ ॥ ॐ नीललोहिताय नमः ॥ ९ ॥ ॐ शङ्कराय
नमः ॥ १० ॥ ॐ शूलपाणये नमः ॥ ११ ॥ ॐ खट्वांगिने नमः
॥ १२ ॥ ॐ विष्णुवल्लभाय नमः ॥ १३ ॥ ॐ शिपिविष्टाय नमः
॥१४॥ ॐ अम्बिकानाथाय नमः ॥१५॥ ॐ श्रीकण्ठाय नमः ॥१६॥
ॐ भक्तवत्सलाय नमः ॥ १७ ॥ ॐ भवाय नमः ॥ १८ ॥ ॐ

शर्वायनमः ॥ १९ ॥ ॐ त्रिलोकेशायनमः ॥ २० ॥ ॐ शितिकण्ठाय
नमः ॥ २१ ॥ ॐ शिवाप्रियायनमः ॥ २२ ॥ ॐ उग्रायनमः ॥२३॥
ॐ कपालिनेनमः ॐ कामारयेनमः ॥ २५ ॥ ॐ अन्धकासुरसूदना-
यनमः ॥ २६ ॥ ॐ गङ्गाधराय नमः ॥ २७ ॥ ॐ ललाटाक्षायनमः
॥ २८ ॥ ॐ कालकायनमः ॥ २९ ॥ ॐ कृपानिधये नमः ॥ ३० ॥
ॐ भीमाय नमः ॥ ३१ ॥ ॐ परशुहस्ताय नमः ॥ ३२ ॥ ॐ मृग-
पाणये नमः ॥ ३३ ॥ ॐ जटाधराय नमः ॥३४॥ ॐ कैलासवासिने
नमः ॥ ३५ ॥ ॐ कवचिने नमः ॥ ३६ ॥ ॐ कठोराय नमः ॥३७॥
ॐ त्रिपुरान्तकाय नमः ॥३८॥ ॐ वृषांकाय नमः ॥३९॥ ॐ वृषभा-
रूढायनमः ॥४०॥ ॐ भस्मोद्धूलितविग्रहाय नमः ॥ ४१ ॥ ॐ साम-
प्रियाय नमः ॥ ४२ ॥ ॐ स्वरमयायनमः ॥ ४३ ॥ ॐ त्रिमूर्त्तये नमः
॥ ४४ ॥ ॐ अवनीश्वराय नमः ॥ ४५ ॥ ॐ सर्वज्ञायनमः ॥ ४६ ॥

ॐ हविषे नमः ॥४९॥ ॐ यज्ञमयाय नमः ॥५०॥ ॐ पञ्चवक्त्राय नमः ॥५१॥ ॐ सदाशिवायनमः ॥५२॥ ॐ विश्वेश्वरायनमः ॥५३॥ ॐ वीरभद्राय नमः ॥५४॥ ॐ गणनाथाय नमः ॥५५॥ ॐ प्रजापतये नमः ॥ ५६ ॥ ॐ हिरण्यरेतसे नमः ॥५७॥ ॐ दुर्धर्षाय नमः ॥५८॥ ॐ गिरीशाय नमः ॥५९॥ ॐ गिरिशायनमः ॥ ६० ॥ ॐ अनघाय नमः ॥ ६१ ॥ ॐ भुजङ्गभूषणायनमः ॥६२॥ ॐ भर्गाय नमः ॥ ६३ ॥ ॐ गिरिधन्वने नमः ॥ ६४ ॥ ॐ गिरिप्रियाय नमः ॥६५॥ ॐ अष्टमूर्त्तये नमः ॥३६॥ ॐ अनेकात्मने नमः ॥६७॥ ॐ सात्विकायनमः ॥६८॥ ॐ शुद्धविग्रहायनमः ॥६९॥ ॐ शाश्वताय नमः ॥ ७० ॥ ॐ खण्डपरशवे नमः ॐ अजाय नमः ॥ ७२ ॥ ॐ पाशविमोचकाय नमः ॥७३॥ ॐ कृत्तिवाससे नमः ॥ ७४ ॥ ॐ पुरारातये नमः ॥ ७५ ॥ ॐ भगवते नमः ॥ ७६ ॥ ॐ प्रमथाधिपायनमः ॥७७॥ ॐ मृत्युञ्जयाय नमः ॥७८॥ ॐ सूक्ष्मतनवेनमः ॥ ७९ ॥ ॐ

जद्भद्व्यापिनेनमः ॥ ८० ॥ ॐ जगद्गुरुवेनमः ॥ ८१ ॥ ॐ व्योमके-
शायनमः ॥ ८२ ॥ ॐ महासेनाय नमः ॥ ८३ ॥ ॐ जनकाय नमः
शि० ॥ ८४ ॥ ॐ चारुविक्रमाय नमः ॥८५। ॐ उग्राय नमः ॥ ८६ ॥ ॐ प०
॥१८॥ भूतपतये नमः ॥८७॥ ॐ स्थाणवे नमः ॥ ८८ ॥ ॐ अहिर्बुध्न्याय
नमः ॥८९॥ ॐ दिगम्बराय नमः ॥९०॥ ॐ मृडायनमः ॥९१॥ ॐ
पशुपतयेनमः ॥९२॥ ॐ देवाय नमः ॥९३॥ ॐ महादेवायनमः ॥९४॥
ॐ अव्ययानमः ॥९५॥ ॐ हरयेनमः ॥ ९६ ॥ ॐ पुष्पदन्तभिदे नमः
॥९७॥ ॐ भगनेत्रभिदे नमः ॥९८॥ ॐ अपवर्गप्रदाय नमः ॥९९॥ ॐ
अव्यग्राय नमः ॥१००॥ ॐ अव्यक्ताय नमः ॥१०१॥ ॐ अनन्ताय
नमः ॥१०२॥ ॐ दक्षाध्वरहराय नमः ॥१०३॥ ॐ सहस्राक्षाय नमः
॥१०४॥ ॐ तारकाय नमः ॥१०५॥ ॐ हराय नमः ॥१०६॥ ॐ सहस्र- ॥१८॥
पदे नमः ॥१०७॥ ॐ श्रीपरमेश्वराय नमः ॥१०८॥
दद्यात ॥ तत्र मंत्र ॥ वाणर्रविणचण्डाशेनैन्द्राम्मृगारटादयः । सदा

द्द्यात् ॥ तत्र मंत्र ॥ वाणर्रविणचण्डांशेनन्दीभृगारिटादयः । सदा-
शिवप्रसादोयं सर्वे गृह्णन्तु शाम्भवा ॥ इति दत्वा ॥ ततः स्थानं
जलेन सम्प्रोक्षयेत् ॥ ततोनीराजनम् ॥ नीराजनं त्वच्चरणारविन्दयो
कर्प्पूरवर्त्यान्वितमग्निदीपितम् । चंद्रार्द्धमौले प्रकरोति भक्त्या। नमः
शिवायेति समर्प्पयामि ॐ जयदेव जयदेव जय शंकर शाश्वत । जय
सर्वसुराध्यक्ष जय सर्वसुरार्च्चित ॥ जय सर्वगुणातीत जय सर्ववरप्रदा
जय नित्यं निराधार जय विश्वम्भराव्यय ॥ जय विश्वैकवन्द्येश जय
नागेन्द्रभूषण । जप गौरीपते शम्भो जय चन्द्रार्कशेखर । जय कोट्य-
र्कसंकाश जयानन्तगुणाश्रय । जय रुद्र विरुपाक्षजयाचिन्त्य निरञ्जन ॥
जयनाथकृपासिन्धो जय भक्त्यार्त्तिभञ्जन । जय दुस्तरसंसारसाग-
रोत्तारण प्रभो ॥ प्रसीद मे महाभाग संसारार्तस्य खिद्यतः । सर्वपा-
पक्षयं कृत्वा रक्ष माँ परमेश्वर ॥ महादारिद्य्रमग्नस्य महापापहतौ-
जसः । महाशोकविनष्टस्य महारोगातुरस्य च ॥ ऋणभारपरीतस्य-

दह्यमानस्य कर्म्मभिः । ग्रहैः प्रपीड्यमानस्य प्रसीद परमेश्वर ॥ दरिद्रः
प्रार्थयेद्देवं पूजान्ते गिरिजापतिम् । अर्थाढ्यो वापि राजा वा प्रार्थये-
शि० द्देवमीश्वरम् ॥ दीर्घमायुः सदारोग्यं कोशवृद्धिर्वलोन्नतिः । ममास्तु ५०
॥१६॥ नित्यमानन्दः प्रसादात्तव शंकर ॥ शत्रवः संक्षयं यान्तु प्रसीदन्तु
ममं ग्रहाः नश्यन्तु दस्यवो राष्ट्रे जनाः सन्तु निरामयाः ॥ दुर्भि-
क्षमारीसन्तापाः शमं यान्तु महातले । सर्वशस्यसमृद्धिश्च भूयात्सुख-
मयादिशः चन्द्रादित्यौ च धरणी विद्युदग्निस्तथैव च । त्वमेव सर्व-
ज्योतींषि आरार्त्तिप्रतिगृह्यताम् ॥ इतिनीराजनम् ततो नमस्कारः ॥
नमोस्तु स्थाणुरूपायज्योतिर्लिङ्गामृतात्मने । चतुर्मूर्त्तिमवस्थाय
भासितांगाय शांभवे ॥ सर्वज्ञ ज्ञानविज्ञान प्रदानैकमहात्मने । नमस्ते
देवदेवेश सर्वभूतहिते रत ॥ अनन्तकान्तिसम्पन्न ह्यनन्तासनसंस्थित । ॥१
अनन्तशक्तिसम्भोग परमेश्वर नमोस्तुते ॥ बहुरूप महारूप सर्वरूपो-
[illegible]

उत्पत्तिस्थितिकारक सर्वार्थसाधनोपाय विश्वेश्वर नमोस्तुते ॥ स्व
भावनिर्म्मलकर सर्वव्याधिविनाशन। योगियोगमहायोग योगीश्वर
नमोस्तुते ॥ प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा तु लिङ्गस्तवमुदीरयेम्। लिङ्गस्तवं
महापुण्यं यः शृणोति सदा नरः नोत्पद्यते हि संसारे स्थानं प्राप्नोति
शाम्भवम्। तत्सात्सर्वप्रयत्नेन शृणुयात्पार्थिवस्तवम् ॥ पापकंचुक-
निर्मुक्तः प्राप्नोति परमं पदम् ॥ प्रार्थना ॥ ॐ आत्मा त्वं गिरिजा
मतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं, पूजा ते विषयोपभोगरचना
निद्रा समाधिस्थितिः। संचारः पदयोः प्रदक्षिणविधि स्तोत्राणि
सर्वागिरो, यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलं शम्भोतवाराधनम् ॥ ॐ शिवो
गुरुः शिवो देवः शिवो बन्धुः शरीरिण-म् शिवआत्मा शिवोजीवः
शिवादन्यन्न किंचन ॥ नमस्ते देवदेवेश नमस्ते धरणीधर। नमस्ते
जगतांनाथ त्राहि मां शरणंगतम् ॥ ॐ हर भव शिवरुद्र चंद्रमौले,
गिरीश गणेश महेश पार्वतीश इति मम वदतो दिनानि नान्तु, स्मर-

हर किंबहुजल्पकल्पनाभिः भूमौ स्खालितपादानां भूमिरेवावलम्बनम् ।
त्वयि जातापराधानां त्वमेव शरणं प्रभो ॥ अपराधो भवत्येव सेव-
शि० कस्य पदे पदे । कः परः सहनो लोके केवलं स्वामिनां विना ॥ ५०
॥२०॥ अपराधसहस्राणि क्रियन्तेहर्निशं महादासोयमिति मां मत्वा क्षमस्व-
परमेश्वर ॥ कोटयो ब्रह्महत्यानामगम्पागम्यकोटयः । सद्यः प्रलय मायांति
महादेवस्य कीर्त्तनात् ॥ वयं धन्या वयं धन्या वयंधन्या जगत्पते ॥
शिवे भक्तिः शिवे भक्तिः शिवे भक्तिर्भवेद्भवे सदा भूयात्सदाभूयात्स-
दाभूयान्न संशयः ॥ मत्समः पातकी नास्ति पापघ्नस्त्वत्समो न हि
इति सीचन्त्य संचिन्त्य प्राणान्संधारयाम्यहम् ॥ मा मतिः परदा
रेषु परद्रव्येषुमामतिः परापवादिनींजिह्वा माभूज्जन्मनि जन्मनि ॥ ॐ
करचरणकृतं वाक्कायजंकर्मजंवा, श्रवणनयनजं वा मानसं वापवराधम् ॥ ॥२
विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व, जय जय करुणाब्धे श्रीमहादेव
शम्भो ॥ ॐ शिवतत्वं न जानामि कीदृशासि महेश्वर । यादृशोसि
महादेव तादृशाय नमानमः ॥ ॐ हे चन्द्रचूड़ मदनान्तक शूलपाणे

महादेव तादृशाय नमानमः ॥ ॐ हे चन्द्रचूड़ मदनान्तक शूलपाणे स्थाणो गिरीश गिरिजेश महेश शम्भो । भूतेश भीतिभवसूदन माम-नाथं, संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥१॥ हे पार्वतीहृदयवल्लभचंद्र-मौले, भूताधिप स्मरहर प्रमथाधिनाथ । हे वामदेव भव रुद्र पिनाक-पाणे, संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥२॥ हे विश्वनाथ शिव शंकर देवदेव, गङ्गाधर प्रथमनापक नन्दिकेश । वागीश्वरान्धकरिपो हर लोकनाथ, संसारदुःखगहनाज्जगदीशरक्ष ॥३॥ हे नीलकण्ठ वृषभध्व-जपंचवक्त्रलोकेशशेषवलप प्रमथैकशर्व । हे धूर्ज्जते पशुपते गिरिजापते मां संसारदुःखगहनाज्जगदीश रक्ष ॥ ४ ॥ विश्वेशविश्वभुवनाश्रय-विश्वरूप, तापत्रयोपशमनक गुरोभवेश । हे दीननाथकरुणामय दीन-वन्धो, संसार दुःखगहनाज्जगदीशरक्ष ॥ ५ ॥ पंचरत्नमिदंस्तोत्रंयः पठेत्प्रयतः शुचिः पुत्रपौत्रादिकं सौख्यं लभते नात्र संशयः ॥ अद्यमे सफलं जन्म अद्य मेसफलं तपः । अद्य मे सफलं ज्ञानं शम्भोत्वत्पादसेव-

नात् ॥ कृतार्थोहं कृतार्थोहं कृतार्थोहं न संशयः । शिवेभक्तिः शिवेभक्तिः
शिवे भक्तिर्भवे भवेत् । सदा भूयात् सदा भूयात् सदा भूयात् सुनि-
शि० श्चला ॥ आजन्ममरणं यस्य महादेवो न दैवतम् । याजनिःस्याद्भवे·
॥२१॥ त्तस्य शिवपूजाविवर्जितः ॥ जातस्य जातमानस्य गर्भस्थस्यापि
देहिनः । मा भूत्तस्मिन्कुले जन्म यत्र शम्भोर्न पूजनम् वयं धन्या
वयं धन्या वयं धन्या जगत्पते । आदिदेवो महादेवो यदस्मत्कुल-
दैवतम् ॥ हर शम्भो महादेव विश्वेशामरवल्लभ । शिव शंकर सर्वा
त्मन्नीलकण्ठ नमोस्तुते ॥ मृत्युञ्जयाय रुद्राय नीलकण्ठाय शम्भवे ।
अमृतेशाय शर्वाय महादेवाय ते नमः ॥ महादेवमहादेवमहादेवेशया-
ध्वनिः । सएवपरमानन्दः संसारगृहवासिनाम् ॥ नीलकण्ठाष्टकमिदं
यः पठेच्छिवसन्निधौ । शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते ॥
ॐ काररूपं त्रिगुणात्मकं शिवं, सृष्टिस्थितिप्रत्यवहारकारकम् ।
सुरासुरेशं रविमण्डलस्थं नमः शिवायेति नमस्करोमि ॥ मन्त्रः

सुरासुरेशं शिवमण्डलस्थं नमः शिवायेति नमस्करोमि ॥ मन्त्रः ७

ॐ काररूपायमहेश्वराय नमोनकारायनिरंजनाय । मकाररूपाय-महेश्वराय । नमः शकारायशशाङ्कमौलये ॥ वकाररूपायविरूप-चक्षुषे नमो यकारायययमादितारये । षडक्षरस्तोत्रमिदं शिवात्मकं संपूज्य सम्यग्विधिना गिरीशम् । भक्त्यापठेद्यो मनुजोत्तमः सदा गिरीशसायुज्यपदं स याति ॥ अन्यच्च ॥ ॐ नगेन्द्रहाराय त्रिलो-चनाय, भस्माङ्गरागाय महेश्वराय । नित्याय सुद्धाय दिगम्बराय तस्मै नकाराय नमः शिवाय ॥ १ ॥ मंदाकिनीसलिलचन्दनचर्चि-ताय, नन्दीश्वर-प्रमथनाथ-महेश्वराय । मन्दारपुष्पबहुपुष्पसुपूजि-ताय, तस्मै मकाराय नमः शिवाय ॥ २ ॥ शिवाय गौरीवदनाब्ज-बृन्दसूर्याय दक्षाध्वरनाशकाय । श्रीनीलकण्ठायवृषध्वजाय तस्मै शिकाराय नमः शिवाय ॥ ३ ॥ वसिष्ठकुम्भोद्भवगौतमार्यमुनीन्द्रदेवा-र्चितशेखराय । चन्द्रार्कवैश्वानरलोचनाय, तस्मैवकराय नमः शिवाय ॥ ४ ॥ यक्षस्वरूपाय जटाधराय, पिनाकहस्ताय सनातनाय

दिव्याय देवाय दिगम्बराय, तस्मै यकाराय नमः शिवाय ॥ ५ ॥
पंचाक्षरमिदं पुण्यं यः पठेच्छिवसन्निधौ । शिवलोकमवाप्नोति
 शिवेन सहमोदते ॥ ६ ॥ इति शिवपंचाक्षरस्त्रोत्रं सम्पूर्णम् ॥
 प्रदक्षिणा ॥ यानि कानि च पापानिजन्मान्तर कृतानिच तानिसर्वा-
णिनश्यन्तु प्रदक्षिण पदे पदे ॥ पापोहं पापकर्माहं पापात्मा पाप-
सम्भवः । त्राहिमां पार्वतीनाथ शरण्यो मे भवाच्युत सर्वपापक्षयं
कृत्वा ह्यभीष्टं कुरु मे प्रभो ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः शिवाय ॥
इति सार्द्धां प्रदक्षिणां कृत्वा प्रणम्य ॥ ब्रह्ममुरारिसुरार्चितलिंग,
निर्मलभाषितशोभितलिंगम् । जन्मजदुःखविनाशकलिंगं, तत्प्रण-
मामि सदा शिवलिंगम् ॥ देवमुनिप्रवरार्चितलिंगं, कामदहं करुणा-
करलिंगम् । रावणदर्पविनाशनलिंगं तत्प्रणमामिसदा० ॥ २ ॥ सर्व
सुगन्धिसुलेपितलिंगं बुद्धिविवर्द्धनकारणलिङ्गम् । सिद्धसुरासुरवन्दि
तलिंगं तत्प्रणमामि० ॥ ३ ॥ कनकमहामणिभूषितलिंगं फणिपति-

तलिंगं तत्प्रणमामि० ॥ ३ ॥ कनकमहामणिभूषितलिंगं फणिपति-

वेष्टितशोभितलिंगम् । दक्षसुयज्ञविनाशनलिंगं तत्प्र० ॥ ४ ॥ कुंकुम-
चन्दनलेपितलिंगं, पंकजहारसुशोभितलिंगम् सञ्चितपापविनाशन-
लिंगं तत्प्र० ॥ ५ ॥ देवगणार्चितसेवितलिंगं, भावैर्भक्तिभिरेव च
लिंगम् दिनकरकोटिप्रभाकरलिंगं, तत्प्रणमामि० ॥ ६ ॥ अष्ट-
दलोपरिवेष्टितलिंगं, सर्वसमुद्भवकारणलिंगम् । अष्टदरिद्रविना-
शितलिंगं तत्प्र० ॥ ७ ॥ सुरगुरुसुरवरपूजितलिंगं, सुरवनपुष्पसदा-
र्चितलिंगम् । परात्परं परमात्मजलिंगं, तत्प्र० ॥ ८ ॥ लिंगाष्टकमिदं
पुण्यं यः पठेच्छिवसन्निधौ । शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते
॥ ९ ॥ इति लिंगाष्टकम् ॥ प्रणम्य ॥ ततः पार्थिवपूजापक्षे ॥ पार्थि-
वलिंगं किंचिच्चालयेत् ॥ ततो दक्षिणासंकल्पः । अद्येहाऽमुकोहं श्रुति-
स्मृतिपुराणोक्तफलावाप्तये अमुककामनया अमुकव्रतांगत्वेन अमुक
शवलिङ्गोपरि श्रीसदाशिवस्य पूजनकर्म्मणः सांगफलप्राप्त्यर्थंन्यूना
तिरिक्तपरिपूर्णतासिद्धये इदं सुवर्ण सुवर्णनिष्क्रयी भूतं द्रव्यं वा

ब्राह्मणाय वा ब्राह्मणेभ्यो विभज्यदासये ॐ तत्सन्नमम ॥ ब्राह्मणाय
अर्घ्यं दत्वा ॥ भूमिदेवाग्रजन्मासि त्वं विप्र पुरुषोत्तम । प्रत्यक्षोयज्ञ-
पुरुषश्चार्घ्योयं प्रतिगृह्यताम् । गन्धविलेपनम् ॥ नमो ब्रह्मण्यदेवाय ५०
गोब्राह्मणहिताय च जगद्धिताय कृष्णाय गोविन्दाय नमोनमः इति-
पूजयेत् ॥ पुनः अर्घ्यं दत्वा अर्चनं विधेः सर्वं परिपूर्णतास्तु अस्तु
परिपूर्णम् ॥ दक्षिणांदत्वा । अभिषेकतिलकमंत्रपाठादि कारयित्वा
विसर्जनम् संपूज्यशैलेन्द्रसुतासमन्वितं मृत्युञ्जयं चन्द्रकलावतंसम् ।
प्रशोभितंचारुमृगेन्द्रचर्म्मणानमः शिवायेति विसर्जयामि ॥ आवाहनं
न जानामिदजानामि विसर्जनम् । पूजांचैव नजानामि क्षमस्व पर-
मेश्वर । मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर । यत्पूजितोमया देव
परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः शिवाय ॥ पार्थिवपू- ॥२३॥
जापक्षे ॥ एकं पार्थिवलिंगमुद्धृत्य तत्रैवोत्तरस्यां दिशि जले विस-
र्जयेत ॥ ॐ ह्रौं ह्रीं जूँ सः नमः शिवाय ॥ शिव कैलासं गच्छ ॥

ॐ गच्छ गच्छसुरश्रेष्ठस्वस्थानेपरमेश्वरयत्र ब्रह्मादयोदेवास्तत्र गच्छ सुरेश्वर ॥ ॐ हरहरहर महादेव ॥ जलं गृहीत्वा ॥ ॐ कायेन वाचा मनसेन्द्रियैर्वा, बुद्ध्यात्मना वानुसृतः स्वभावात् । करोमि यद्यत्सकलं परस्मै, नमः शिवायेति समर्प्पयामि ॥ कवचम् ॥ प्रणम्यमृत्युञ्जयमादिदेवं, सुरैर्वृतं सद्गुरुसंगलभ्यम् । ध्यात्वा ततस्तं निजरक्षणार्थं संधारयेतन्मयशैववर्म ॥ मृत्युञ्जयं तुहिनशैलसितं भुजंगैः, सम्भूषितं रविसुधांशुकृशानुनेत्रम् । शार्दूलचर्मवसनं मृगमक्षमालां, संचिन्तयेदमृतकुम्भयुगं दधानम् ॥ मृत्युञ्जयः पातु ममोत्तमांगं, भालं सदा रक्षतु विश्वमूर्तिः कैलासनाथोवतु चक्षुषी मे, कर्णौ ममाव्यात्त्रिपुरान्तकारी ॥ घ्राणं सदा रक्षत मे महेशः, पायान्मुखं पञ्चमुखः सदामे । विष्णुप्रियो रक्षतु मे रसज्ञां, कण्ठं सदा भृंगिरिटिप्रभुर्मे ॥ स्कन्धौ कपालो सततं ममाव्यात्, त्रिलोचनः पातु भुजद्वयं मे । करौ सदा रक्षतु चन्द्रमौलिस्त्रैलोक्यनाथः सततं ममाव्यात् ॥ वक्षे-

शमित्रो मम पातुमध्यंनाभिंतुषाराद्रिसुतापतिर्मे । सदाशिवोरक्षतु
पृष्ठभागं कटिंसदापातुकुठारपाणिः ॥ चन्द्रार्कनेत्रोवतु सक्थिनी मे
शि० गंगाधरः पातु ममोरुयुग्गम् । पंचाननोरक्षतुजानुनीमे, जंघेममा- ५०
॥२४॥ व्यात्फणिभूषितांगः ॥ इशः सदारक्षतुमेघ्रियुग्मंविश्वेश्वरोऽव्यातसक-
लंवपुर्मे सर्वत्र मां रक्षतु सर्वकाले, मृत्युञ्जयाख्यो जगतामधीशः ।
मृत्युञ्जयस्यास्य हरेः सुवर्णमः, संधारणात्सिद्धिमवाप्स्यसित्वम् ।
गृहाश्रमे संचरतो हि विघ्ना नश्यन्ति सर्वे कवचानुभावात् ॥ इदं
पठेद्यः सततं सुभक्त्या, भवेच्चिरायुःस सुखी सुतान्वितः । स्नेहादि-
पापैः सनरोनलिप्यते, देहावसानेप्रविशेत्परात्मनि अव्याहताज्ञः प्रभ-
वेदिह क्षितौ, लक्ष्मीर्भवेत्तद्भवने सुनिश्चला । द्रष्टुं न शक्तस्त्रिजग-
त्सुचारिणः संरक्षितं नाम महेशनामभिः ॥ ग्रामान्तरं यः कवचं ॥२४॥
पठित्वा, संयाति कार्य्यं प्रविधाय सम्यक् । आयाति मर्त्यः सुसुखेन
मन्दिरं, शीघ्रं स्मरारेः कवचानुभावात् इतिशिवकवचम् ॥ अथद्वा-

दशज्योतिर्लिङ्गानि । सौराष्ट्रेसोमनाथं च श्रीशैलेमल्लिकार्जुनम् ।
उज्जयिन्यां महाकालमोंकारममलेश्वरम् ॥ १ ॥ पर्यल्यां वैद्यनाथं च
डाकिन्यां भीमशंकरम् ॥ २ ॥ वाराणस्यां तु विश्वेश त्र्यम्बकं गौत
मीतटे । हिमालये तु केदारं घुमृणेश शिवालये ॥ एतानि ज्योत
लिङ्गानि सायं प्रातः पठेन्नरः । सप्तजन्मकृतं पापं स्मरणेन विनश्यति
॥ ४ ॥ इति । अथशिवमानसपूजनम् रत्नैः कल्पितमासनं हिमजलैः
स्नानं च दिव्याम्बरं, नानारत्नविभूषितंमृगमदामोदाङ्कितं चन्दनम् ।
जातीचम्पकविल्वपत्ररचितं पुष्पं च धूपं तथा, दीपं देव दयानिधे
पशुपते हृतकल्पितं गृह्यताम् । १ ॥ सौवर्णे मणिखण्डरत्नरचिते
पात्रेघृतंपायसं, भक्ष्यंपञ्चविधंपयोदधियुतं रम्भाफलं पायसम् ।
शाकानामयुतं जलं रुचिकरं कर्पूरखण्डोज्ज्वल, ताम्बूलं मनसा
मया विरचितं भक्त्या प्रभो स्वीकुरु ॥२॥ छात्रंचामरयोर्युगं व्यजनकं
चादर्शकं निर्मलं, वीणाभेरिमृदङ्गकाहलकलागीतं च नृत्यं तथा ॥

साष्टाङ्ग प्रणतिः स्तुतिर्बहुविधा ह्येतत्समस्तं मया सङ्कल्पेन समर्पितं
तव विभो पूजां गृहाण प्रभो ॥ ३ ॥ आत्मा त्वं गिरिजा मतिः
 सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं, पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा
 समाधिस्थितिः । संचारः पदयाः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा
गिरो, यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलंशम्भो तावाराधनम् ॥ ४ ॥ कर-
चरणकृतं वा कायजं कर्मजं वा, श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधम् ।
विहितं अविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व, जय जय करुणाब्धे श्री महादेव
शम्भो ॥ ५ ॥ कर्पूरगौरं करुणावतारं संसारसारं भुजगेन्द्रहारम्
सदावसन्तं हृदयारविन्दे भवं भवानी सहितं नमामि ॥ ६ । शिवः
पृथ्वी शिवो वारि शिवः सूर्य्यः शिवः शशी । शिवो वह्निः शिवो
वायुः शिवः खं ॐ शिवोऽस्म्यहम् अथ परापूजा ॥ पूर्णस्यावाहनं
कुत्र सर्वाधारस्य चासनम् । स्वच्छस्यपाद्यमर्घ्यं च रम्यस्याभरणंकुतः ।
निर्लेपस्य कुतो गन्धो वस्त्रं निर्वासनस्य च । नित्यतृप्तस्य नैवेद्यं

ताम्बूलं च कुतो विभोः ॥ २ ॥ प्रदक्षिणाह्यनन्तस्य ह्यद्वयस्य कुतो
नति : अन्तर्वहिश्च पूर्णस्य कथामुद्वासनं भवेत् ॥ ३ ॥ स्वयंप्रका
शमानस्य कुतोनीराजनं भवेत् । वेदवाक्यैरवाद्यस्य कुतः स्तोत्रं
विधीयते ॥ ४ ॥ एवमेव परापूजा सर्वावस्थासु सर्वदा । एकबुद्धया
तु देवेशे विधेया ब्रह्मवित्तमैः ॥ ५ ॥ श्रीशिवार्प्पणमस्तु ।

॥ समाप्तम् ॥

मुद्रक : अभय कुमार आर्यभूषण प्रेस, ब्रह्माघाट, वाराणसी-१

श्रीगणेशाय नमः॥ हरिःॐ॥ गणानान्त्वाग
णपतिꣳहवामहेप्रियाणान्त्वाप्रियपतिꣳ
हवामहेनिधीनान्त्वानिधिपतिꣳहवामहेव
सोमम॥आहमजानिगर्भधमात्त्वमजासि
गर्भधम्॥ १॥ गायत्रीत्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप्प
ङ्क्त्यासह॥बृहत्युष्णिहाककुप्सूचीभिः
शम्यन्तुत्वा॥२॥द्विपदायाश्चतुष्पदास्त्रि

पदायाश्चषट्पदाः ॥ विच्छन्दायाश्चसच्छ
न्दाःसूचीभिःशम्म्यन्तुत्वा ॥ ३ ॥ सहस्तो
माःसहछन्दसऽआवृतःसहप्प्रमाऽऋषयः
सप्प्तदैव्याः ॥ पूर्व्वेषाम्पन्थामनुदृश्यधी
राऽअन्वालेभिरेरत्थ्योनरश्मीन् ॥ ४ ॥
ॐयज्जाग्ग्रतोदूरमुदैतिदैवन्तदुसुप्तस्यत
थैवैति ॥ दूरङ्गमञ्ज्योतिषाञ्ज्योतिरेकन्तन्मे

मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥५॥ येन कर्म्माण्यप
सो मनीषिणो यज्ञे कृण्वन्ति विदथेषु धीराः ॥
यदपूर्व्वं यक्षमन्तः प्रजानान्तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥६॥ यत्प्रज्ञानमुत चेतो
धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतम्प्रजासु ॥ यस्म्मा
न्नऽऋते किञ्चन कर्म्म क्रियते तन्मे मनः
शिवसङ्कल्पमस्तु ॥७॥ येनेदम्भूतम्भुवन

म्भविष्यत्परिगृहीतम्मृतेन्सर्व्वम् ॥ येनँ अ० १
१८ यज्ञस्तायतेँसप्तहोतातन्मेमनः शिवसङ्क
ल्पमस्तु॥८॥यस्मिन्नृचःसामयजूᳬषियँ
स्मिन्प्रतिष्ठितारथनाभाविवाराः॥यस्मिँ
श्चित्तᳬसर्व्वमोतम्प्रजानान्तन्मेमनःशिव
सङ्कल्पमस्तु ॥९॥ सुषारथिरश्वानिवयन्म
नुष्यान्नेनीयतेभीशुभिर्व्वाजिनइव ॥ हृ

सतिष्ठन्त्सदञ्जिरङ्गविष्ठन्तन्मे मनः शिवसं
ङ्कल्पमस्तु॥ १०॥ इति रुद्रे प्रथमोऽध्यायः॥
हरिः ॐ॥ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः
सहस्रपात् ॥ सभूमिꣳ सर्वतस्पृत्वात्यति
ष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥१॥ पुरुषऽएवेदꣳ सर्वंयद्भू
तंयच्चभाव्यम् ॥ उतामृतत्त्वस्येशानोयद
न्नेनातिरोहति ॥ २॥ एतावानस्यमहिमा

ज्यायाँश्चपूरुषः॥पादोस्यविश्वाभूतानित्रि
पादस्यामृतन्दिवि॥३॥त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पुरु
षःपादोस्येहाभवत्पुनः॥ ततोविष्वङ्व्य
क्रामत्साशनानशनेऽअभि ॥४॥ ततोविरा
डजायतविराजोऽअधिपूरुषः॥ सजातोअ
त्यरिच्यतपश्चाद्भूमिमथोपुरः॥५॥तस्माद्य
ज्ञात्सर्वहुतःसम्भृतम्पृषदाज्यम्॥ पशूँस्ताँ

श्चक्रेवायव्यानारण्याग्ग्राम्म्याश्चये ॥६॥ त
स्माद्यज्ञात्सर्व्वहुतऽऋचःसामानिजज्ञिरे ॥
छन्दाᳪसिजज्ञिरेतस्माद्यजुस्तस्म्मादजा
यत॥७॥तस्म्मादश्वाऽअजायन्तयेकेचोभ
यादतः॥गावोहजज्ञिरेतस्मात्तस्माज्जाताऽ
अजावयः ॥८॥ तंयज्ञम्बर्हिषिप्प्रौक्षन्पु
रुषञ्जातमग्ग्रतः ॥ तेनदेवाऽअयजन्तसा

द्धयाऽऋषयश्चये ॥ ९ ॥ यत्पुरुषंव्यदधुःक
तिधाव्यकल्पयन् ॥ मुखङ्किमस्यासीत्कि
म्बाहूकिमूरूपादाऽउच्यते ॥ १० ॥ ब्राह्मणो
स्यमुखमासीद्बाहूराजन्यःकृतः ॥ ऊरूतद
स्ययद्वैश्यःपद्भ्याꣳशूद्रोऽअजायत ॥ ११ ॥
चन्द्रमामनसोजातश्चक्षोःसूर्य्योऽअजाय
त ॥ श्श्रोत्राद्वायुश्चप्राणश्चमुखादग्निरजा

यत ॥ १२ ॥ नाभ्याऽआसीदुन्तरिक्षꣳशी
र्ष्णोद्यौःसमवर्त्तत ॥ पुद्भ्याम्भूमिर्दिशुःश्रो
त्रात्तथालोकाँ२ऽअंकल्पयन् ॥ १३॥ यत्पु
रुषेणहुविषादेवायुज्ञमतंन्वत ॥ वुसन्तोऽ
स्यासीदाज्ज्यंग्रीष्मऽइुध्मःशुरद्धुविः॥ १४॥
सुप्तास्यासन्परिधयुस्त्रिःसुप्तसुमिधःकृ
ताः॥ देवायद्युज्ञन्तन्वानाऽअबध्नुन्पुरुषम्प

शुम् ॥ १५ ॥ यज्ञेनयज्ञमयजन्तदेवास्तानि
धर्म्माणिप्रथमान्यासन् ॥ तेहनाकम्महि
मानःसचन्तयत्रपूर्वेसाद्ध्याःसन्तिदेवाः
॥ १६ ॥ अद्भ्यःसम्भृतःपृथिव्यैरसाच्चविश्व
कर्म्मणःसमवर्त्तताग्रे ॥ तस्यत्वष्टाविदधद्रू
पमेतितन्मर्त्यस्यदेवत्वमाजानमग्रे ।१७।
वेदाहमेतम्पुरुषम्महान्तमादित्यवर्णन्तम

सꣳपरस्तात् ॥ तमेवविदित्वातिमृत्युमेति
नान्यꣳपन्थाविद्यतेयनाय ॥ १८ ॥ प्रजाप
तिश्चरतिगर्भेऽअन्तरजायमानोबहुधावि
जायते ॥ तस्ययोनिम्परिपश्यन्तिधीरास्त
स्मिन्हतस्थुर्भुवनानिविश्वा ॥ १९ ॥ योदे
वेभ्यऽआतपतियोदेवानाम्पुरोहितः ॥ पू
र्वोयोदेवेभ्योजातोनमोरुचायब्राह्मये २०

रुचम्ब्राह्मञ्जनयन्तोदेवाऽअग्ग्रेतदब्ब्रुवन्
यस्त्वैवम्ब्राह्मणोविद्यात्तस्यदेवाऽअसन्वशे
॥२१॥ श्रीश्चतेलक्ष्मीश्चपत्न्यावहोरात्रेपा
र्श्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनौव्यात्तम् ॥ इष्णन्
न्निषाणामुम्मऽइषाणसर्व्वलोकम्मऽइषाण
॥२२॥ इति रुद्रे द्वितीयोऽध्यायः ॥२॥
हरिः ॐ॥ आशुःशिशानोवृषभोनभीमोघ

रुद्रा० नाघनः क्षोभणश्चर्षणीनाम् ॥ सङ्क्रन्दनोनि अ० २
४७ मिषऽएकवीरः शतꣳसेनाऽअजयत्साक
मिन्द्रः ॥१॥ सङ्क्रन्दनेनानिमिषेणजिष्णुना
युत्कारेणदुश्च्यवनेनधृष्णुना ॥ तदिन्द्रेणज
यततत्सहध्वंयुधोनरऽइषुहस्तेनवृष्णा २
सऽइषुहस्तैःसनिषङ्गिभिर्वशीसꣳस्रष्टास
युधऽइन्द्रोगणेन ॥ सꣳसृष्टजित्सोमपाबा ४७

हुशर्द्ध्युग्ग्रधन्न्वाप्प्रतिहिताभिरस्ता ॥३॥ बृ
हस्प्पतेपरिदीयारथेनरक्षोहामित्राँ २ ऽअप
बाधमानः ॥ प्प्रभञ्जन्त्सेनाः प्प्रमृणोयुधा
जयन्नस्म्माकमेद्ध्यवितारथानाम् ॥४॥ बल
विज्ञायस्त्थविरः प्प्रवीरः सहस्वान्वाजीसह
मानऽउग्ग्रः ॥ अभिवीरोऽअभिसत्त्वासहो
जाजैत्रमिन्द्ररथमातिष्ठगोवित् ॥५॥ गोत्र

दश० भिंदङ्गोविंदं वज्रबाहुञ्जयन्तमज्ज्मप्प्रमृण प०
४६ न्तमोजसा॥इमꣳ सजातासऽअनुवीरयद्ध्मि २
न्द्रꣳ सखायोऽअनुसꣳ रभद्ध्वम्॥६॥अभि
गोत्राणिसहसागाहमानोदयोवीरः शतमं
न्युरिन्द्रः। दुश्च्यवनः पृतनाषाडयुद्ध्योऽ
स्माकꣳ सेनाऽअवतुप्प्रयुत्सु॥७॥इन्द्रऽ
आसान्नेताबृहस्प्पतिर्द्दक्षिणायज्ञः पुरऽएतु ४६

ह्मसꣳशिते ॥ गच्छामित्रान्प्रपद्यस्वमामी
षाङ्कञ्चनोच्छिषः ॥ १३॥ प्रेताजयतानरऽइ
न्द्रोवःशर्म्मयच्छतु ॥ उग्रावःसन्तुबाह
वोनाधृष्ष्यायथासथ ॥ १४ ॥ असौयासेना
मरुतःपरेषामभ्यैतिनऽओजसास्पर्द्धमा
ना ॥ ताङ्गूहततमसापव्रतेनयथामीऽअन्यो
ऽअन्यन्नजानन् ॥ १५ ॥ यत्रबाणाःसम्प

तन्तिकुमाराविशिखाऽइव॥ तन्नुऽइन्द्रोबृह
स्पतिरदितिः शर्म्मयच्छतुविश्वाहाशर्म्म
यच्छतु॥१६॥ मर्म्माणितेवर्म्मणाच्छादया
मिसोमंस्त्वाराजामृतेनानुवस्ताम्॥ उरोर्व्व
रीयोव्वरुणस्तेकृणोतुजयन्तन्त्वानुदेवामद
न्तु॥१७॥ इतिरुद्रे तृतीयोऽध्यायः॥३॥
हरिःॐ॥ विभ्राड्बृहत्पिबतुसोम्यम्मध्वा

रुद्रा० युहंघेद्यज्ञपतावाविहुतम् ॥ वातेजूतोयोऽ अ०
५४ अभिरक्षतित्मनाप्रजाःपुपोषपुरुधाविरा ४
जति ॥१॥ उदुत्त्यञ्जातवेदसन्देवंवहन्तिके
तवः ॥ दृशेविश्वायसूर्यम् ॥२॥ येनापावक
चक्षसाभुरण्यन्तञ्जनाँ२ऽअनु ॥ त्वंवरुणप
श्यसि ॥३॥ दैव्यावध्वर्यूऽआगतꣳरथेन
सूर्यत्वचा ॥ मध्वायज्ञꣳसमञ्जाथे ॥ तम्प्र ५४

ब्रा०
तथाऽयं वेनश्चित्रन्देवानाम् ॥ ४ ॥ तम्प्र
५५
त्नथापूर्वथाविश्वथेमथाज्ज्येष्ठतातिम्बर्हिष
दं ँ स्वर्व्विदम् ॥ प्रतीचीनं वृजनन्दोहसेधुनिं
माशुञ्जयन्तमनुयासुवर्द्धसे ॥ ५ ॥ अयं वेन
श्चोदयत्पृश्निगर्भाज्ज्योतिर्ज्जरायूरजसो
विमाने ॥ इममपा ँ संङ्गमेसूर्य्यस्यशिशुन्न
विप्रामतिभीरिहन्ति ॥ ६ ॥ चित्रन्देवानाम्

अ०
४
५५

यजु॰ दे॒वाना॒मुद॑गा॒दनी॑कं॒ चक्षु॑र्मि॒त्रस्य॒ वरु॑णस्या॒ग्नेः॥ आ
५६ प्रा॒ द्यावा॑पृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ꣳ सूर्य॑ आ॒ अ॰ ४
त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥ ७॥ आ न॒ इडा॑भि
र्वि॒दथे॑ सुश॒स्ति वि॒श्वान॑रꣳ सवि॒ता दे॒व ए॑तु ॥
अपि॒ यथा॑ युवानो॒ मत्स॑था नो॒ विश्वं॒ जग॑दभि
पि॒त्वे म॑नी॒षा ॥ ८ ॥ यद॒द्य कच्च॑ वृत्रहन्नु॒दगा॑
अ॒भि सू॑र्य ॥ सर्वं॒ तदि॑न्द्र ते॒ वशे॑ ॥ ९ ॥ त॒रणि॑ ५६

ब्रा० विश्वदर्शतोज्योतिष्कृदसिसूर्य्य ॥ विश्वमा प०
५७ भासिरोचनम् ॥ १० ॥ तत्सूर्य्यस्यदेवत्वन्त ४
न्महित्वम्मद्ध्याकर्त्तोर्व्विततꣳसञ्जभार ॥
यदेदयुक्तहरितः सधस्त्थादाद्रात्रीव्वासस्त
नुतेसिमस्म्मै ॥ ११ ॥ तन्मित्रस्यव्वरुणस्या
५८ भिचक्षेसूर्य्योरूपङ्कृणुतेद्योरुपस्त्थे ॥ अन
२१० न्तमन्न्यद्रुशदस्यपाजः कृष्णमन्न्यद्धरितꣳ १०

सम्भरन्ति॥१२॥बण्महाँ२ऽअसिसूर्य्यबडा
दित्यमहाँ२ऽअसि ॥ महस्तेसतोमहिमाप
नस्यतेद्धादेवमहाँ२ऽअसि॥१३॥ बट्सूर्य्य
श्रवसामहाँ२ऽअसिसत्रादेवमहाँ२ऽअसि॥
मह्नादेवानामसुर्य्यः पुरोहितोविभुज्यो
तिरदाभ्यम्॥१४॥ श्रायन्तऽइवसूर्य्यंवि
श्वेदिन्द्रस्यभक्षत ॥ वसूनिजातेजनमानऽ

ओजसाप्रतिभागन्नदीधिम ॥ १५ ॥ अद्या
देवाऽउदितासूर्य्यस्यनिरंहंसःपिपृतानिरं
वद्यात् ॥ तन्नोमित्रोव्वरुणोमामहन्तामदि
तिःसिन्धुः पृथिवीऽउतद्यौः ॥ १६ ॥ आकृ
ष्णेनरजसाव्वर्त्तमानोनिवेशयन्नमृतम्मर्त्य
ञ्च ॥ हिरण्ययेनसवितारथेनादेवोयातिभुव
नानिपश्यन् ॥ १७ ॥ इति रुद्रे चतुर्थोऽध्यायः

रुद्रा०
६०

हरिःॐ ॥ नमस्तेरुद्रमन्यवऽउतोतऽइषवेनमः ॥ बाहुभ्यामुततेनमः ॥ १ ॥ यातेरुद्र शिवातनूरघोराऽपापकाशिनी ॥ तयानस्तन्वाशन्तमयागिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥ २ ॥ यामिषुङ्गिरिशन्तहस्तेबिभर्ष्यस्तवे ॥ शिवाङ्गिरित्रताङ्कुरुमाहिꣳसीः पुरुषञ्जगत् ॥ ३ ॥ शिवेनवचसात्वागिरिशाच्छावदामसि ॥ य

अ०
५
६०

थानःसर्व्वमिज्जगदयक्ष्मꣳसुमनाऽअसत्
॥ ४ ॥ अद्ध्यवोचदधिवक्ताप्प्रथमोदैव्योभि
षक् ॥ अहीँꣳश्चसर्व्वाञ्जम्भयन्त्सर्व्वाश्चयातु
धान्न्योधराचीःपरासुव ॥ ५ ॥ असौयस्ता
म्म्रोऽअरुणऽउतबभ्रुःसुमङ्गलः ॥ येचैनꣳ
रुद्राऽअभितोदिक्षुश्रिताःसहस्रशोवैषाꣳ
हेडऽईमहे ॥ ६ ॥ असौयोवसर्प्पतिनीलग्ग्रीवो

रुद्रा० व्विलोहितः॥ उतैनङ्गोपाऽअदृश्श्रन्नदृश्श्रन्नु अ०
६२ दहार्य्यः सदृष्टोमृडयातिनः ॥७॥ नमोस्तु ५
नीलग्रीवायसहस्राक्षायमीढुषे ॥ अथोयेऽ
अस्यसत्त्वानोहन्तेभ्योकरन्नमः ॥८॥ प्रमु
ञ्चधन्वनस्त्वमुभयोरार्त्न्योर्ज्ज्याम् ॥ याश्च
तेहस्तऽइषवः परातभगवोव्वप ॥ ९॥ विज्ज्य
न्धनुः कपर्द्दिनोव्विशल्योबाणवाँ२ऽउत ॥ ६२

अनेशन्नस्ययाऽइषवऽआभुरस्यनिषङ्गधिः
॥ १० ॥ यातेहेतिर्म्मीढुष्टमहस्तेबभूवतेध
नुः ॥ तयास्मान्विश्वतस्त्वमयक्ष्मयापरि
भुज ॥ ११ ॥ परितेधन्वनोहेतिरस्मान्वृण
क्तुविश्वतः ॥ अथोयऽइषुधिस्तवारेऽअस्म
न्निधेहितम् ॥ १२ ॥ अवतत्यधनुष्ट्वꣳसहस्रा
क्षशतेषुधे ॥ निशीर्य्यशल्यानाम्मुखाशिवो

नः सुमनाभव ॥ १३ ॥ नमस्तऽआयुधाया
नाततायधृष्णवे ॥ उभाभ्यामुततेनमोबा
हुभ्यान्तवधन्वने ॥ १४ ॥ मानोमहान्त
मुतमानोऽअर्भकम्मानऽउक्षन्तमुतमान
ऽउक्षितम् ॥ मानोवधीःपितरम्मोतमातर
म्मानः प्रियास्तन्वोरुद्ररीरिषः ॥ १५ ॥ मा
नस्तोके । तनयेमानऽआयुषिमानोगोषुमा

नोऽअश्वेषुरीरिषः। मानोवीरात्रुद्रभामिनो
वधीर्हविष्मन्तःसदमित्वाहवामहे॥१६॥
नमोहिरण्यबाहवे। सेनान्येदिशाञ्चपतयेन
मोनमोवृक्षेभ्योहरिकेशेभ्यःपशूनाम्पत
येनमोनमःशष्पिञ्जरायत्त्विषीमतेपथी
नाम्पतयेनमोनमोहरिकेशायोपवीतिनेपु
ष्टानाम्पतयेनमोनमोबभ्लुशाय ॥१७॥

नमोबभ्लुशाय। व्याधिनेन्नानाम्पतयेनमो
नमोभवस्यहेत्यैजगताम्पतयेनमोनमोरु
द्रायाततायिनेक्षेत्राणाम्पतयेनमोनमः सू
तायाहन्त्यैवनानाम्पतयेनमोनमोरोहिता
य ॥ १८ ॥ नमोरोहिताय । स्थपतयेवृक्षा
णाम्पतयेनमोनमोभुवन्तयेवारिवस्कृता
यौषधीनाम्पतयेनमोनमोमन्त्रिणेवाणिजा

यकक्षाणाम्पतयेनमोनमऽउच्चैर्घोषायाक्रन्दयतेपत्तीनाम्पतयेनमोनमःकृत्स्नायतया॥१९॥नमःकृत्स्नायतया।धावते सत्त्वनाम्पतयेनमोनमःसहमानायनिव्याधिनऽआव्याधिनीनाम्पतयेनमोनमोनिषङ्गिणेककुभायस्तेनानाम्पतयेनमोनमोनिचेरवेपरिचरायारण्यानाम्पतयेनमोनमोव

ञ्चते॥२०॥नमोवञ्चते।परिवञ्चतेस्तायूना
म्पतयेनमोनमोनिषङ्गिणऽइषुधिमतेतस्क
राणाम्पतयेनमोनमःसृकायिभ्योजिघा
ᳪसद्भ्योमुष्णताम्पतयेनमोनमोसिमद्भ्यो
नक्तञ्चरद्भ्योविकृन्तानाम्पतयेनमः॥२१॥
नमऽउष्णीषिणे।गिरिचरायकुलुञ्चानाम्प
तयेनमोनमऽइषुमद्भ्योधन्वायिभ्यश्चवोन १८

मोनमऽआतन्वानेभ्यः÷प्रतिदधानेभ्य
श्चवोनमोनमऽआयच्छद्भ्योस्यद्भ्यश्चवोनमो
नमोविसृजद्भ्यः÷॥ २२॥ नमोविसृजद्भ्यो ।
विद्ध्यद्भ्यश्चवोनमोनमः÷स्वपद्भ्यो जाग्रद्भ्य
श्चवोनमोनमःशयानेभ्यऽआसीनेभ्यश्च
वोनमोनमस्तिष्ठद्भ्योधावद्भ्यश्चवोनमोनमः
÷सभाभ्यः÷॥२३॥ नमः÷सभाभ्यः÷।सु

भापतिभ्यश्चवोनमोनमोश्वेभ्योश्वपति
भ्यश्चवोनमोनमऽआव्याधिनीभ्योवि
विद्ध्यन्तीभ्यश्चवोनमोनमऽउगणाभ्य
स्तृ६ हतीभ्यश्चवोनमोनमोगणेभ्यः
॥ २४ ॥ नमोगणेभ्यो। गणपतिभ्यश्चवो
नमोनमोव्रातेभ्योव्रातपतिभ्यश्चवोनमो
नमोगृत्सेभ्योगृत्संपतिभ्यश्चवोनमोन

मोव्विरूपेभ्योविश्वरूपेभ्यश्चवोनमोनम
ःसेनाभ्यः ॥ २५ ॥ नमःसेनाभ्यः। सेना
निभ्यश्चवोनमोनमोरथिभ्योऽअरथेभ्य
श्चवोनमोनमःक्षत्तृभ्यःसङ्ग्रहीतृभ्यश्च
वोनमोनमोमहद्भ्योऽअर्भकेभ्यश्चवोन
मः॥२६॥नमस्तक्षभ्योरथकारेभ्यश्चवो
नमोनमःकुलालेभ्यःकर्म्मारेभ्यश्चवोन ७१

मोनमौनिपादेभ्यः पुञ्जिष्ठेभ्यश्चवोनमो
नमः श्वनिभ्योमृगयुभ्यश्चवोनमोनमः
श्वभ्यः ॥ २७ ॥ नमः श्वभ्यः । श्वपतिभ्य
श्चवोनमोनमोभवायचरुद्रायचनमः श
र्वायचपशुपतयेचनमोनीलग्रीवायचशि
तिकण्ठायचनमः कपर्दिने ॥ २८ ॥ नमः
कपर्दिने । चव्युप्तकेशायचनमः सहस्राक्षा

यंचशतधंन्वनेचनमोगिरिशयायंचशिपि
विष्टायंचनमोमीढुष्टंमायचेषुमतेचनमो
ह्रस्वायं॥ २९॥ नमोह्रस्वायं। चवामना
यंचनमोवृहुतेचवर्षीयसेचनमोवृद्धायंचस
वृधेचनमोग्र्यायचप्रथमायंचनमऽआशवे
॥३०॥ नमऽआशवे। चाजिरायचनमःशी
घ्र्यायचशीभ्यायचनमऊर्म्यायचावस्व

न्द्यायचनमोनादेयायंचद्वीप्प्यांयच॥३१॥
नमोज्ज्येष्ठायं। च कनिष्ठायंचनमः पूर्व्वजा
यंचापरजायंचनमोमद्ध्यमायंचापगल्भा
यंचनमोजघन्न्यायचबुध्न्यायचनमःसो
भ्यांय॥ ३२॥ नमःसोभ्यांय । चप्प्रति
सर्य्यायचनमोयाम्म्यायचक्षेम्म्यांयचन
मःश्श्लोक्यायचावसान्न्यायचनमऽउर्व्वर्य्या

यच्चखल्याय च नमो वन्याय ॥ ३३ ॥ नमो
वन्याय । चकक्ष्याय च नमः श्रवाय च प्प्रति
श्रवाय च नमऽआशुषेणाय चाशुरथाय च
नमः शूराय चावभेदिने च नमो बिल्मिने
॥ ३४ ॥ नमो बिल्मिने । चकवचिने च नमो
वर्मिणे च वरूथिने च नमः श्रुताय च श्रुतसे
नाय च नमो दुन्दुभ्याय चाहनन्याय च न

मोधृष्णवे॥३५॥ नमोधृष्णवे। चप्रमृशा
यचनमोनिषङ्गिणेचेषुधिमतेचनमस्तीक्ष्णे
षवेचायुधिनेचनमः स्वायुधायचसुधन्वने
च॥३६॥ नमःस्रुत्याय। चपथ्यायचन
मःकाट्यायचनीप्यायचनमःकुल्यायच
सरस्यायचनमोनादेयायचवैशन्तायचन
मःकूप्याय॥३७॥ नमःकूप्याय। चाव

हृ॒द्या॑य च॒ नमो॒ नीद्र्या॑य चाऽऽत॒प्या॑य च॒ नमो॒ मेघ्या॑य च विद्यु॒त्या॑य च॒ नमो॒ वर्ष्या॑य चाव॒र्ष्याय॑ च॒ नमो॒ वात्या॑य ॥ ३८ ॥ नमो॒ वात्या॑य । च॒ रेष्म्या॑य च॒ नमो॑ वास्त॒व्या॑य च वास्तु॒पाय॑ च॒ नमः॒ सोमा॑य च रु॒द्राय॑ च॒ नम॑स्ता॒म्राय॑ चारु॒णाय॑ च॒ नमः॑ श॒ङ्गवे॑ ॥ ३९ ॥ नमः॑ श॒ङ्गवे॑ । च पशु॒पत॑ये च॒ नम॑ उ॒ग्राय॑ च भी॒माय॑ च॒

नमोऽग्ग्रेवधायचदूरेवधायचनमोहन्त्रेचह
नीयसेचनमोवृक्षेभ्योहरिकेशेभ्योनम
स्ताराय॥४०॥ नमः शम्भवाय। चमयोभ
वायचनमः शङ्करायचमयस्करायचन
मः शिवायचशिवतरायच ॥ ४१ ॥ नमः
पाऽर्याय । चावाऽर्यायचनमः प्रतरणाय
चोत्तरणायचनमस्तीर्थ्यायचकूल्यायचन

मꣳशष्प्यायचफेन्यायचनमःसिकत्याय
॥ ४२ ॥ नमःसिकत्याय । चप्रवाह्यायच
नमःकिꣳशिलायचक्षयणायचनमःकप
र्दिनेचपुलस्तयेचनमऽइरिण्यायचप्रप
थ्यायचनमोव्रज्याय ॥ ४३ ॥ नमोव्रज्या
य । चगोष्ठ्यायचनमस्तल्प्यायचगेह्यायच
नमोहृदय्यायचनिवेष्प्यायचनमःकाट्याय

रुद्रा० यचगह्वरेष्ठायचनमःशुष्क्याय ॥ ४४ ॥ न अ०
८० मःशुष्क्याय । चहरित्यायचनमःपाꣳस ५
व्यायचरजस्यायचनमोलोप्यायचोल
प्यायचनमऽऊर्व्यायचसूर्व्यायचनमःप
र्णाय ॥ ४५ ॥ नमःपर्णाय । चपर्णशदायच
नमऽउद्गुरमाणायचाभिघ्नतेचनमऽआखि
दतेचप्रखिदतेचनमऽइषुकृद्भ्योधनुष्कृद्भ्यो ८०

८१

श्वयोनमोनमोवःकिंरिकेभ्योदेवानांहृदयेभ्योनमोविचिन्वत्केभ्योनमोविक्षिणत्केभ्योनमऽआनिर्हतेभ्यः ॥४६॥ द्रापेऽअन्धसस्पतेदरिद्रनीललोहित॥आसाम्प्रजानामेषाम्पशूनाम्माभेर्म्मारोङ्मोचनः किञ्चनाममत् ॥४७॥ इमारुद्राय। तवसेकपर्दिनेक्षयद्वीरायप्रभरामहेमतीः ॥ यथा

शमसांहृपदेचतुंष्पदेविश्वंपुष्टङ्ग्रामेऽअ
स्मिन्ननातुरम् ॥ ४८ ॥ यातेरुद्रशिवातनूः
शिवाविश्वाहाभेषजी ॥ शिवारुद्रस्यभेषजी
तयानोमृडजीवसे ॥४९॥ परिणोरुद्रस्यहेति
र्वृणक्तुपरित्वेषस्यदुर्म्मतिरघायोः ॥ अव
स्थिरामघवद्भ्यस्तनुष्वमीढ्वस्तोकायतन
यायमृड ॥५०॥ मीढुष्टमशिवतम । शिवो

नं᳘ सुमनाभव। परमेवृक्षऽआयुधन्निधायकृ
त्तिंवसानऽआचरपिनाकम्बिभ्रदागहि ५१
विकिरिद्रविलोहित। नमस्तेऽअस्तुभगवः॥
यास्तेसहस्रꣳ हेतयोन्न्यमस्मन्निवपन्तु
ताः॥५२॥ सहस्राणिसहस्रशोबाह्वोस्तवहे
तयः॥ तासामीशानोभगवः पराचीनामु
खाकृधि॥५३॥ असंख्यातासहस्राणि। ये

रुद्रा० रुद्राऽअधिभूम्याम्॥ तेषांꣳसहस्रयोजनेव स०
८४ धन्वानितन्मसि॥५४॥ अस्मिन्महत्यर्ण ५
वेन्तरिक्षेभवाऽअधि। तेषांꣳसहस्रयोजने
वधन्वानितन्मसि॥५५॥ नीलग्रीवाः शि
तिकण्ठादिवꣳरुद्राऽउपश्रिताः॥ तेषांꣳ
सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि॥५६॥नील
ग्रीवाःशितिकण्ठाःशर्वाअधःक्षमाचराः॥ ८४

तेषांᳬसहस्रयोजनेवधन्न्वानितन्न्मसि ५७

सेवृक्षेषु । शष्पिञ्जरानीलग्ग्रीवाविलोहि

ताः ॥ तेषांᳬसहस्रयोजनेवधन्न्वानितन्न्म

सि ॥ ५८ ॥ येभूतानामधिपतयोविशिखा

सः कपर्दिनः ॥ तेषांᳬसहस्रयोजनेवधन्न्वा

नितन्न्मसि ॥ ५९ ॥ येपथाम्पथिरक्षयऽऐल

बृदाऽआयुर्युधः । तेषांᳬसहस्रयोजनेव

धन्वांनितन्मसि ॥ ६० ॥ येतीर्थानि । प्रचरं
न्तिसृकाहंस्तानिषङ्गिणः ॥ तेषांᳫंसहस्रयो
जनेवधन्वांनितन्मसि ॥ ६१ ॥ येन्नेषु । विवि
द्ध्यन्तिपात्रेषुपिबंतोजनान् ॥ तेषांᳫंसहस्र
योजनेवधन्वांनितन्मसि ॥ ६२ ॥ यऽएता
वन्तश्चभूयांᳫंसश्चदिशोरुद्रावितस्थिरे ॥ ते
षांᳫंसहस्रयोजनेवधन्वांनितन्मसि ॥ ६३ ॥

नमोस्तु। रुद्रेभ्योयेदिविग्येषांव्वर्षमिषवः॥
तेभ्योदशप्प्राचीर्दशदक्षिणादशप्प्रतीचीर्द
शोदीचीर्दशोर्द्ध्वाः॥ तेभ्योनमोऽअस्तुतेनो
वन्तुतेनोमृडयन्तुतेयन्द्विष्मोयश्चनोद्वे
ष्टितमेषाञ्जम्भेदध्मः॥ ६४॥ नमोस्तु। रु
द्रेभ्योयेन्तरिक्षेयेषांव्वातऽइषवः॥ तेभ्यो
दशप्प्राचीर्दशदक्षिणादशप्प्रतीचीर्दशोदी

चोर्द्दशोर्द्ध्वाः॥ तेभ्योनमोऽअस्तुतेनोऽवन्तु
तेनोमृडयन्तुतेयन्द्विष्मोयश्चनोद्वेष्टितमे
षाञ्जम्भेदध्मः॥६५॥ नमोस्तु। रुद्रेभ्यो
येपृथिव्यांयेषामन्नमिषवः॥ तेभ्योदशप्प्रा
चीर्दशदक्षिणादशप्प्रतीचीर्दशोदीचीर्दशो
र्द्ध्वाः॥ तेभ्योनमोऽअस्तुतेनोऽवन्तुतेनोमृ
डयन्तुतेयन्द्विष्मो यश्चनो द्वेष्टितमेषाञ्ज

रुद्रा० स्मभेदंद्दधमहि॥६६॥इति रुद्रे पञ्चमोऽध्यायः॥ अ०
८६ हरिःॐ॥ व्वयᳪंसोमव्व्रतेतवमनस्तनूषुबिभ्र ६
तः॥प्रजावन्तᳪंसचेमहि॥१॥एषते रुद्रभा
गःसहस्वस्राम्बिकयातञ्जुषस्वस्वाहैषतेरुद्र
भागऽआखुस्तेपशुः॥२॥ अवरुद्रमदीमह्य

[illegible]न अभिषेक[illegible]—

लिख्यते [illegible] ॥ जलेन वृष्टिमाप्नोति
व्याधिशान्त्यै [illegible] ॥ १ ॥ [illegible] च [illegible] श्रिया इक्षुरसेन ८६
च ॥ [illegible] स्यान्[illegible]र्थधारिणा ॥ २ ॥ पुत्रार्थी पुत्र:

वंदेवन्त्र्यम्बकम् ॥ यथानोवस्यसस्करद्यथा
नःश्रेयसस्करद्यथानोव्यवसाययात् ॥ ३ ॥
भेषजमसि । भेषजङ्गवेश्वायपुरुषायभेषज
म् । सुखम्मेषायमेष्यै ॥ ४ ॥ त्र्यम्बकंयय
जामहे । सुगन्धिम्पुष्टिवर्द्धनम् । उर्वारु

साप्नोति पयसां चाभिषेचनात् ॥ वन्ध्या वा काकवन्ध्या वा मृतवत्सा च याऽङ्गना ॥ ३ ॥ सद्यः पुत्रमवाप्नोति पयसां चाभिषेचनात् ॥ अन्यच्च—ज्वरप्रकोपशान्त्यर्थं जलधारा शिवप्रिया ॥ ४ ॥ घृतधारा शिवे कार्या यावन्मन्त्रसहस्रकम् ॥ तदा वंशस्य विस्तारो जायते नात्र

कमिवबन्धनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात् ।
त्र्यम्बकंयजामहेसुगन्धिम्पतिवेदनम् । उ
र्वारुकमिवबन्धनादितोमुक्षीयमामुतः
॥५॥ एतत्ते । रुद्रावसन्तेनपरोमूजवतोती
हि ॥ अवततधन्वापिनाकावसः कृत्तिवासा

संशयः ॥ ५ ॥ प्रमेहरोगशान्त्यर्थं प्राप्नुयान्मानसेप्सितम् ॥ केवलं
दुग्धधारा च तदा कार्या विशेषतः ॥ ६ ॥ शर्करामिश्रिता तत्र यदा
बुद्धिर्जडा भवेत् ॥ श्रेष्ठा बुद्धिर्भवेत्तस्य कृपया शङ्करस्य च ॥ ७ ॥
सार्षपेणैव तैलेन शत्रुनाशो भवेदिह ॥ मधुना यक्ष्मराजोऽपि गच्छेद्वै

ऽअहिᳪसन्नःशिवोतीहि ॥६॥ त्र्यायुषञ्जम
दग्नेःकश्यपस्यत्र्यायुषम् ॥ यद्देवेषुत्र्यायुष
न्तन्नोऽअस्तुत्र्यायुषम् ॥ ७॥ शिवोनामा
सिस्वधितिस्तेपितानमस्तेऽअस्तुमामाहिᳪ

शिवपूजनात् ॥ ८ ॥ पापक्षयार्थी मधुना निर्व्याधिः सर्पिषा तथा ॥
जीवनार्थी तु पयसा श्रीकामीक्षुरसेन वै ॥ ९ ॥ पुत्रार्थी शर्करायास्तु
रसेनार्चेच्छिवं तथा ॥ महालिङ्गाभिषेकेण सुप्रीतः शङ्करो मुदा ॥ १० ॥
कुर्याद्विधानं रुद्राणां यजुर्वेदविनिर्मितम् ॥ अन्यच्च—यजुर्मयो ह्ययं देवो
यजुर्भिः शतरुद्रियैः ॥ पूजनीयो महारुद्रः सन्ततिश्रेयइच्छता ॥ ११ ॥

सीᳬ॥ निर्वर्त्तयाम्म्यायुषेन्नाद्यायप्प्रजननाय
रायस्प्पोषायसुप्प्रजास्त्वायसुवीर्य्याय
॥ ८ ॥ इति रुद्रे षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥
हरिः ॐ ॥ उग्ग्रश्श्च। भीमश्श्चध्वान्तश्श्चधुनिश्श्च।
सासह्वाँश्श्चाभियुग्वाचविक्षिपःस्वाहा। १। अग्निᳬ हृदयेनाशनिᳬ हृदयाग्ग्रेणपशुपतिङ्कृत्स्नहृदयेनभवंय्यक्ना ॥ शर्वम्मतंस्नाभ्या

मीशानम्मन्युनामहादेवमन्तःपर्श्व्येनो
ग्रन्देवंवनिष्ठुनावसिष्ठहनुःशिङ्गीनिको
श्याभ्याम् ॥ २ ॥ उग्रँल्लोहितेन । मित्रँ
सौव्रत्येनरुद्रन्दौर्व्रत्येनेन्द्रम्प्रक्रीडेनमरु
तोबलेनसाद्ध्यान्प्रमुदा । भवस्यकण्ठ्यँरु
द्रस्यान्तःपार्श्व्यम्महादेवस्ययकृच्छर्वस्यव
निष्ठुःपशुपतेःपुरीतत् ॥ ३ ॥ लोमभ्यःस्वा

रुद्रा० हाँ।लोमभ्यःस्वाहा।त्वचेस्वाहा।त्वचेस्वाहा अ०
६५ लोहितायस्वाहा।लोहितायस्वाहा।मेदोभ्यः ७
स्वाहा।मेदोभ्यःस्वाहा।माꣳसेभ्यःस्वाहा।
माꣳसेभ्यःस्वाहा।स्नावभ्यःस्वाहा।स्नाव
भ्यःस्वाहा।ऽस्थभ्यःस्वाहा।ऽस्थभ्यःस्वा
हा।मज्जभ्यःस्वाहा।मज्जभ्यःस्वाहा ॥ रेत
सेस्वाहा।पायवेस्वाहा ॥ ४ ॥ आयासायस्वा ६५

हा । प्रायासायस्वाहासंप्प्यासायस्वाहावि
यासायस्वाहोद्यासायस्वाहा॥शुचेस्वाहाशो
चेतेस्वाहाशोचमानायस्वाहाशोकायस्वा
हा॥५॥तपसेस्वाहा।तप्प्यतेस्वाहातप्प्यमा
नायस्वाहातप्तायस्वाहाघर्म्मायस्वाहा॥नि
ष्कृत्यैस्वाहाप्प्रायश्चित्त्यैस्वाहाभेषजाय
स्वाहा ॥ ६ ॥ यमायस्वाहान्तकायस्वाहाम

त्यवेस्वाहा ॥ ब्रह्मणेस्वाहाब्रह्महत्यायैस्वा
हाविश्वेभ्योदेवेभ्यःस्वाहाद्यावापृथिवी
भ्याᳩस्वाहा ॥७॥ इति रुद्रे सप्तमोऽध्यायः
हरिःॐ ॥ वाजश्च । मेप्रसवश्चमेप्रयतिश्चमे
प्रसितिश्चमेधीतिश्चमेक्रतुश्चमेस्वरश्चमेश्लो
कश्चमेश्रवश्चमेश्रुतिश्चमेज्ज्योतिश्चमे
स्वश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥ १ ॥ प्राणश्च । मेपा

नश्चमेध्यानश्चमेसुश्चमेचित्तञ्चमऽआधीत
ञ्चमेवाक्चमेमनश्चमेचक्षुश्चमेश्रोत्रञ्चमे
दक्षश्चमेबलञ्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम्॥२॥ओ
जश्च। मेसहश्चमऽआत्माचमेतनूश्चमेश
र्म्मचमेवर्म्मचमेङ्गानिचमेस्थीनिचमेपरू
ᳫंषिचमेशरीराणिचमऽआयुश्चमेजराचमे
यज्ञेनकल्पन्ताम्॥३॥ज्यैष्ठ्यञ्च। मऽआ

ब्रा० धिपत्त्यञ्चमे मन्युश्चमेभामश्च मेमश्चमे अ०
६९ म्भश्चमेजेमाचमेमहिमाचमे मेवरिमाचमे ८
प्प्रथिमाचमेवर्षिमाचमेद्राघिमाचमेवृद्ध
ञ्चमेवृद्धिश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम्॥४॥(न०)
सत्त्यञ्च।मेश्रद्धाचमेजगच्चमेधनञ्चमेविश्व
ञ्चमेमहश्च मेक्रीडाचमेमोदश्चमेजातञ्चमे
जनिष्प्यमाणञ्चमेसूक्तञ्चमेसुकृतञ्चमेयज्ञे ११

नेकल्पन्ताम् ॥५॥ ऋतञ्च। मेमृतञ्चमेयक्ष्म
ञ्चमेनामयच्चमेजीवातुश्चमेदीर्घायुत्वञ्चमे
नमित्रञ्चमेभयञ्चमेसुखञ्चमेशयनञ्चमेसू
षाश्चमेसुदिनञ्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥६॥ य
न्ताच। मेधर्ताचमेक्षेमश्चमेधृतिश्चमेविश्व
ञ्चमेमहश्चमेसंविच्चमेज्ञात्रञ्चमेसूश्चमेप्रसू
श्चमेसीरञ्चमेलयश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ७

शञ्चमेमयंश्चमेऽप्रियञ्चमेनुकामश्चमेकाम
श्चमेसौमनसश्चमेभगंश्चमेद्रविणञ्चमेभद्र
ञ्चमेश्रेयंश्चमेवसीयश्चमेयशश्चमेयज्ञेनक
ल्पन्ताम् ॥८॥(न०)॥ ऊर्क्चँ। मे सूनृतांच
मेपयंश्चमेरसंश्चमेघृतञ्चमेमधुंचमेसग्धिंश्च
मेसपीतिश्चमेकृषिश्चमेवृष्टिंश्चमेजैत्रञ्चमऽ
औद्भिद्यञ्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥९॥ रयि

श्च । मे॒रा॒यश्च॑मे॒पुष्ट॑ञ्चमे॒पुष्टि॑श्चमेव्वि॒भुच॑मेप्र॒
भुच॑मेपू॒र्णञ्च॑मेपू॒र्णत॑रञ्चमे॒कुय॑वञ्चमेक्षि॑त
ञ्चमेन्नञ्चमेक्षु॑च्चमेय॒ज्ञेन॑कल्पन्ताम् ॥ १० ॥
वि॒त्तञ्च । मे॒वेद्य॑ञ्चमेभू॒तञ्च॑मेभवि॒ष्यच्च॑मेसु॒
गञ्च॑मेसुप॒त्थ्यञ्च॑मऽऋ॒द्धञ्च॑मऽऋद्धि॑श्चमेक्लृ॒
प्तञ्च॑मेक्लृ॒प्तिश्च॑मेम॒तिश्च॑मेसुम॒तिश्च॑मेय॒ज्ञेन॑
कल्पन्ताम् ॥ ११ ॥ व्री॒हय॑श्च । मे॒यवा॑श्चमे॒

माँषांश्श्चमेतिलांश्चमेमुद्गाश्चमेखल्वाश्चमे
प्रियङ्गवश्चमेणवश्चमेश्यामाकाश्चमेनीवा
राश्चमेगोधूमाश्चमेमसूराश्चमेयज्ञेनकल्प
न्ताम्॥ १२॥ (न०)॥ अश्मांच। मेमृत्ति
काचमेगिरयश्चमेपर्वताश्चमेसिकताश्चमेव
नस्पतयश्चमेहिरण्यञ्चमेयश्चमेश्यामञ्चमे
लोहञ्चमेसीसञ्चमेत्रपुचमेयज्ञेनकल्पन्ता

मूं॥१३॥अग्निश्चं।मऽआपंश्चमेव्वीरुधंश्चम
ऽओषंधयश्चमेकृष्टपच्च्याश्चंमेकृष्टपच्च्याश्चं
मेग्राम्म्याश्चमेपशवंऽआरण्ण्याश्चंमेव्वित्त
ञ्चंमेव्वित्तिश्चमेभूतञ्चंमेभूतिंश्चमेयज्ञेनंक
ल्प्पन्ताम्॥१४॥व्वसुंच।मेव्वसातिश्चंमेकर्म्मं
चमेशक्तिश्चमेर्थंश्चमऽएमंश्चमऽइत्याचंमे
गतिंश्चमेयज्ञेनंकल्प्पन्ताम्॥१५॥(न०)॥

अग्निश्च। मेऽइन्द्रश्चमेसोमश्चमऽइन्द्रश्चमे
सवितचमऽइन्द्रश्चमेसरस्वतीचमऽइन्द्र
श्चमेपूषाचमऽइन्द्रश्चमेबृहस्पतिश्चमऽ
इन्द्रश्चमेयज्ञेनकल्पताम्॥१६॥ मित्रश्च।
मऽइन्द्रश्चमेवरुणश्चमऽइन्द्रश्चमेधाताच
मऽइन्द्रश्चमेत्त्वष्टाचमऽइन्द्रश्चमेमरुतश्च
मऽइन्द्रश्चमेविश्वेचमेदेवाऽइन्द्रश्चमेयज्ञे

नंकल्पन्ताम्॥ १७॥ पृथिवीच। मऽइन्द्र
श्चमेन्तरिक्षञ्चमऽइन्द्रश्चमेद्यौश्चमऽइन्द्र
श्चमेसमाश्चमऽइन्द्रश्चमेनक्षत्त्राणिचमऽइ
न्द्रश्चमेदिशश्चमऽइन्द्रश्चमेयज्ञेनकल्प
न्ताम्॥ १८॥(न०)॥ अꣳशुश्च। मेरश्मि
श्चमेदाभ्यश्चमेधिपतिश्चमऽउपाꣳशुश्च
मेन्तर्यामश्चमऽऐन्द्रवायवश्चमेमैत्रावरु

णश्चमेऽआश्विनश्चमेप्रतिप्रस्थानश्चमेशु
क्रश्चमेमन्थीचमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥१९॥
आग्रयणश्चमेवैश्वदेवश्चमेध्रुवश्चमेवैश्वान
रश्चमऽऐन्द्राग्नश्चमेमहावैश्वदेवश्चमेमरु
त्वतीयाश्चमेनिष्केवल्यश्चमेसावित्रश्चमे
सारस्वतश्चमेपात्नीवतश्चमेहारियोजनश्च
मेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥२०॥ स्रुचश्चमेचम

सा॒श्च मे वाय॒व्यानि च मे द्रोणकल॒शश्च॑ मे॒ ग्रावा॑णश्च मे॒ऽधिषव॑णे च मे पूत॒भृच्च॑ म॒ऽआध॑वनीय॒श्च मे वेदि॒श्च मे ब॒र्हिश्च॑ मेऽवभृ॒थश्च॑ मे स्व॒गाका॒रश्च॑ मे य॒ज्ञेन॑ कल्पन्ताम् २१ (न०)॥

अ॒ग्निश्च॑। मे घ॒र्मश्च॑ मे॒ऽर्कश्च॑ मे॒ सूर्य॑श्च मे प्रा॒णश्च॑ मेऽश्वमे॒धश्च॑ मे पृथि॒वी च॒ मेऽदि॑तिश्च मे॒ दि॑तिश्च मे॒ द्यौश्च॑ मे॒ऽङ्गुल॑यः॒ शक्व॑रयो दिश॑श्च मे॒ १०८

यज्ञेनं कल्पन्ताम् ॥२२॥ व्रतञ्च। मऽऋतवं
श्च मे तपंश्च मे संवत्सर श्च मे होरात्रेऽऊर्वष्ठीवे
बृहद्रथन्तरे च मे यज्ञेनं कल्पन्ताम् ॥ २३ ॥
(न०)॥ एका च। मे तिस्र श्च मे तिस्र श्च मे पञ्च
च मे पञ्च च मे सप्त च मे सप्त च मे नवं च मे नवं
च मऽएकादश च मऽएकादश च मे त्रयोदश
च मे त्रयोदश च मे पञ्चदश च मे पञ्चदश च मे

११० सप्तदशचमेसप्तदशचमेनवदशचमेनवद

शचमऽएकविꣳशतिश्चमऽएकविꣳशति

श्चमेत्रयोविꣳशतिश्चमेत्रयोविꣳशतिश्च

मेपञ्चविꣳशतिश्चमेपञ्चविꣳशतिश्चमेसप्त

विꣳशतिश्चमेसप्तविꣳशतिश्चमेनवविꣳश

तिश्चमेनवविꣳशतिश्चमऽएकत्रिꣳशच्चम

ऽएकत्रिꣳशच्चमेत्रयस्त्रिꣳशच्चमेयज्ञेनक

ल्पन्ताम् ॥ २४ ॥ (न०) ॥ चतस्रश्च । मेऽष्टौ
चमेऽष्टौचमेद्वादशचमेद्वादशचमेषोडशच
मेषोडशचमेविꣳशतिश्चमेविꣳशतिश्चमे
चतुर्विꣳशतिश्चमेचतुर्विꣳशतिश्चमेऽष्टावि
ꣳशतिश्चमेऽष्टाविꣳशतिश्चमेद्वात्रिꣳशच्चमे
द्वात्रिꣳशच्चमेषट्त्रिꣳशच्चमेषट्त्रिꣳशच्चमे
चत्वारिꣳशच्चमेचत्वारिꣳशच्चमेचतुश्च

त्वारि६ँशच्च मे चतुश्चत्वारि६ँशच्च मेष्टाचत्वा
रि६ँशच्च मे यज्ञेन कल्पन्ताम्॥२५॥(न०)।
त्र्यविश्च । मे त्र्यवी च मे दित्यवाट् च मे दित्यौ
ही च मे पञ्चाविश्च मे पञ्चावी च मे त्रिवत्सश्च मे
त्रिवत्सा च मे तुर्य्यवाट् च मे तुर्य्यौही च मे यज्ञे
न कल्पन्ताम्॥२६॥पष्ठवाट् च । मे पष्ठौही च
मऽउक्षा च मे वशा च मऽऋषभश्च मे वेहच्च मे

नड्वाँश्चमेधेनुश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम्॥२७॥
(न०)॥वाजायस्वाहा। प्रसवायस्वाहापि
जायस्वाहाक्रतवेस्वाहावसवेस्वाहाहर्पतये
स्वाहाह्नेमुग्धायस्वाहामुग्धायवैनं शि०
नायस्वाहाविनंशिनऽआन्त्यायनायस्वा
हान्त्यायभौवनायस्वाहाभुवनस्यपतयेस्वा
हाधिपतयेस्वाहाप्रजापतयेस्वाहा॥इयन्ते

राण्मित्रायैसन्तासिसमनऽऊर्जेत्वावृष्ट्यै
त्वाप्प्रजानान्त्वाधिपत्याय॥२८॥आयुर्य्य
ज्ञेन।कल्पताम्प्राणोयज्ञेनकल्पताञ्चक्षु
र्य्यज्ञेनकल्पताᳫँश्श्रोत्रंयज्ञेनकल्पता
म्वाग्यज्ञेनकल्पताम्मनोयज्ञेनकल्पता
मात्मायज्ञेनकल्पताम्ब्रह्मायज्ञेनकल्प
ताञ्ज्योतिर्य्यज्ञेनकल्पताᳫँस्वर्य्यज्ञेनक

ल्पतांस्पृष्ठंऽस॒ञ्ज्ञेनंकॅल्पतांय॒ज्ञोस॒ञ्ज्ञेनंक
ल्पताम् ॥ स्तोमंश्श्चयजु॒श्श्च॒ऽऋक्च॒सामंच
बृहच्चंरथन्तरञ्चं। स्वंर्द्देवाऽअगन्मा॒मृताऽअ
भूमप्प्रजापतेः॒प्प्रजाऽअंभूम॒व्वेट्स्वाहा २९
इति रुद्रेऽष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ॥
॥हरिः ॐ॥ ऋचंव्वाच॒म्प्रपंद्येमनो॒यजुः॒प्रप
द्येसामंप्प्राणम्प्रपंद्येचक्षुः॒श्श्रोत्रंप्रपंद्ये॥व्वागो

ॐ ऽसहौजोमयिंप्राणापानौ ॥१॥ यन्मेंछि
द्रञ्चक्षुषोहृदंयस्यमनंसोव्वातितृणम्बृहस्प
तिम्मेंतद्दंधातु ॥ शन्नोभवतुभुवंनस्यस्पप
तिः ॥२॥ भूर्भुवःस्वः । तत्सवितुर्व्वरेण्यम्भ
गोंदेवस्यंधीमहि ॥ धियोयोनंःप्रचोदयांत्
॥ ३ ॥ कयांनश्चित्रऽआभुंवदूतीसदावृंधःस
खां । कयाशचिंष्ठयावृता ॥४॥ कस्त्वां । सत्यो

मद्दो नाम्म६ हिष्ठो मत्सुदन्धंस॑ः॥ द्दढा चिंद्दुरुजे वसु ॥५॥ अभीषुणः सखीनामविता जंरितॄणाम् ॥ शतम्भवास्यूतिभिः॥६॥ कया त्वन्नंऽऊत्याभिप्प्रमन्दसे वृषन् ॥ कयास्तोतृभ्यऽआभंर॥७॥ इन्द्रो विश्वस्यराजति॥ शन्नोऽअस्तु द्विपदे शञ्चतुष्पदे ॥८॥ शन्नों मित्र६ः शंव्वरुण६ः शन्नो भवत्वर्य्यमा॥ शन्नऽइन्द्रो

॥११॥ शन्नोदेवीरभिष्टय ऽआपो भवन्तुपीत
यै॥ शंय्योरभिस्रवन्तुनः॥ १२॥ स्योनापृ
थिवि। नोभवान्नृक्षरानिवेशनी॥ यच्छानः
शर्म्मसप्रथाः॥ १३॥ आपोहि। ष्ठामयोभुव
स्तानऽऊर्जेदधातन॥ महेरणायचक्षसे १४
योवः शिवतमोरसस्तस्यभाजयतेहनः॥ उ
शतीरिवमातरः॥ १५॥ तस्माऽअरंङ्गमाम

योसस्यक्षयायजिन्वथ ॥ आपोजनयथाच
नः॥१६॥द्यौःशान्तिरन्तरिक्षꣳशान्तिःपृ
थिवीशान्तिरापःशान्तिरोषधयःशान्तिः॥
वनस्पतयःशान्तिर्विश्वेदेवाःशान्तिर्ब्रह्म
शान्तिःसर्वꣳशान्तिःशान्तिरेवशान्तिः
सामाशान्तिरेधि ॥१७॥ दृतेदृꣳहमामित्र
स्यमाचक्षुषासर्वाणिभूतानिसमीक्षन्ताम् ॥

मित्रस्याहञ्चक्षुषासर्व्वाणिभूतानिसमीक्षे ॥
मित्रस्यचक्षुषासमीक्षामहे ॥१८॥ दृतेदृᳫंह
मा ॥ ज्योक्तेसन्दृशिजीव्यासञ्ज्योक्तेसन्दृ
शिजीव्यासम् ॥१९॥ नमस्तेहरसेशोचिषेन
मस्तेऽअस्त्वर्च्चिषे ॥ अन्न्याँस्तेऽअस्म्मत्तप
न्तुहेतयः पावकोऽअस्म्मभ्यᳫंशिवोभव
॥२०॥ नमस्ते । अस्तुविद्युतेनमस्तेस्तनयि

तवे ॥ नमस्तेभगवन्नस्तुयतः स्वः समीहसे
॥२१॥ यतोयतः समीहसेततोनोऽअभयङ्कु
रु ॥ शन्नः कुरुप्रजाभ्योभयन्नः पशुभ्यः
॥२२॥ सुमित्रियानऽआपऽओषधयः सन्तु
दुर्म्मित्रियास्तस्मैसन्तुयोस्मान्द्वेष्टियञ्च
वयन्द्विष्मः ॥२३॥ तच्चक्षुर्देवहितम्पुरस्ता
च्छुक्रमुच्चरत् ॥ पश्येमशरदः शतञ्जीवेमश

रदं÷शतꣳशृणुयामशरदं÷शतम्प्रब्रवामश
रदं÷शतमदीनाꣳस्यामशरदं÷शतम्भूयश्च
शरदं÷शतात्।२४। इति रुद्रे शान्त्यध्यायः
अथरुद्रेस्वस्तिप्रार्थनामन्त्राऽध्यायः ॥ हरिः
ॐ। स्वस्तिनऽइन्द्रोवृद्धश्रवाꣳस्वस्तिनः÷पू
षाविश्ववेदाꣳ ॥ स्वस्तिनस्तार्क्ष्योऽअरिष्टने
मिꣳस्वस्तिनोबृहस्पतिर्दधातु॥१॥ॐपयः÷

पृथिव्यामपयऽओषधीषुपयोदिव्यन्तरिक्षे
पयोधाः। पयस्वतीःप्रदिशःसन्तुमह्यम् २
ॐविष्णोरराटमसिविष्णोःश्नप्त्रेस्थोवि
ष्णोःस्यूरसिविष्णोर्ध्रुवोसि॥ वैष्णवम
सिविष्णवेत्वा॥३॥ ॐअग्निर्देवतावातोदेव
तासूर्योदेवताचन्द्रमादेवतावसवोदेवता
रुद्रादेवतादित्यादेवतामरुतोदेवताविश्वेदे

वादेवताबृहस्पतिर्देवतेन्द्रोदेवतावरुणोदे
वता ४ ॐसद्योजातंप्रपद्यामिसद्योजाताय
वैनमोनमः॥ भवेभवेनातिभवेभजस्वमांभ
वोद्भवायनमः॥५॥वामदेवायनमोज्येष्ठा
यनमःश्रेष्ठायनमोरुद्रायनमःकालायनमः
कलविकरणायनमोबलविकरणायनमोब
लायनमोबलप्रमथनायनमःसर्वभूतदमना

थनमोमन्नोन्मनायनमः ६ अघोरेभ्योथघो
रेभ्योघोरघोरतरेभ्यः॥सर्वेभ्यःसर्वशर्वेभ्योन
मस्तेअस्तुरुद्ररूपेभ्यः॥७॥ तत्पुरुषायविद्म
हेमहादेवायधीमहि ॥ तन्नोरुद्रःप्रचोदयात्
॥८॥ईशानःसर्वविद्यानामीश्वरःसर्वभूताना
म्॥ ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिपतिर्ब्रह्माशिवोमे
अस्तुसदाशिवोम् ॥९॥ ॐशिवोनामासिस्व

धितिस्तेपितानमंस्तेऽअस्तुमामाहि ᳪ सीः॥
निर्वर्त्तयाम्म्यायुषेन्नाद्यायप्प्रजननायराय
स्पोषायसुप्प्रजास्त्वायसुवीर्य्याय॥१०॥ॐ
व्विश्वानिदेवसवितर्दुरितानिपरासुव।यद्भद्र
न्तन्नऽआसुव ॥११॥ ॐ द्यौःशान्तिरन्तरि
क्ष ᳪ शान्तिः पृथिवीशान्तिरापःशान्तिरो
षधयःशान्तिः।व्वनस्प्पतयःशान्तिर्व्विश्वे

देवाꣳशान्तिर्ब्रह्मशान्तिꣳसर्व्वꣳशान्तिꣳशान्तिरेवशान्तिꣳसामाशान्तिरेधि ॥ १२ ॥ ॐ सर्व्वेषांवाएषव्वेदानाꣳरसोयत्सामसर्व्वेषामेवैनमेतद्वेदानाꣳरसेनाभिषिञ्चति ॥ १३ ॥

इतिस्वस्तिप्रार्थनामंत्राऽध्यायः ॥ ॐशान्तिः शान्तिःसुशान्तिर्भवतु ॥ सर्वारिष्टशान्तिर्भवतु ॥ अनेन रुद्राभिषेककर्मणा कृतेन श्रीभवानीशङ्करमहारुद्रः प्रीयतां न मम ॥
॥ ॐसदाशिवार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥